

HALO T

1

Štvrťročník Technickej univerzity v Košiciach

The Quarterly Magazine of the Technical University of Košice

2023/2024

ÚSPEŠNÝ
akademický rok
2023/2024

PRAJE
REDAKCIA HALÓ TU

halo.tuke.sk

Obsah

04	Prihovor pána rektora k otvorení akademického roka <i>The Rector's Speech at the Opening of the Academic Year</i>	24	Zo života Európskej univerzity Ulyseus <i>From the Life of Ulyseus European University</i>
06	Krátke správy	26	Detská univerzita TUKE 2023 „Sme TU pre deti“ <i>The TUKE Children's University 2023 "We are TU for children"</i>
08	Hlavná téma – Novým rektorom TUKE sa stal prof. Peter Mésároš <i>Main Topic – Prof. Peter Mésároš Has Become a New Rector of the TUKE</i>	28	Vzdelávanie s MyMachine Slovakia plní detské sny <i>Education with MyMachine Slovakia Makes Children's Dreams Come True</i>
12	František Jakab logged off forever <i>František Jakab Logged off Forever</i>	29	MAO / Media Art Office: Modrá planéta <i>MAO / Media Art Office: The Blue Planet</i>
14	Aktivity UVP TECHNICOM <i>Activities of USP TECHNICOM</i>	30	Športové leto s TUKE 2023 <i>Sports Summer with TUKE 2023</i>
16	Cesta fabriky k Net Zero <i>The Factory's Path to Net Zero</i>	31	Letná TUKE Bežecká Výzva 2023 <i>The Summer TUKE Running Challenge 2023</i>
17	Zaži rušný september s FBERG! <i>Experience Busy September with FBERG!</i>	32	Cestuj do Dubrovníka na workshop o inováciách v extrakcii nerastných surovín <i>Travel to Dubrovnik for a Workshop on Innovation in Mineral Extraction</i>
18	TUKE nechýbala na Leteckých dňoch Košického kraja 2023 <i>The TUKE Participated at the Aviation Days of the Košice Region 2023</i>	33	Študenti FBERG si rozširujú svoje obzory na Erasmus mobilitách <i>FBERG Students Broaden their Horizons on Erasmus Mobility</i>
19	Významné stretnutia SjF TUKE počas leta <i>Significant Summer Meetings at the TUKE Faculty of Mechanical Engineering</i>	34	Prieniky AI, AR a vizuálnej komunikácie <i>The Intersections of AI, AR, and Visual Communication</i>
20	TUKE na svetovom podujatí NAFSA 2023 <i>TUKE at the NAFSA 2023 World Event</i>	35	IAESTE: Cestovanie, skúsenosti, zábava <i>IAESTE: Travelling, Experience, Entertainment</i>
21	Projekt Digarted: inovatívna digitálna platforma <i>The Digarted Project: an Innovative Digital Platform</i>	36	News in Brief
22	FS Jahodná oslavuje 40. výročie svojho založenia! <i>Folklore Ensemble Jahodná Celebrates its 40th Anniversary!</i>	38	Vítaj na pôde našej alma mater! <i>Welcome to our Alma Mater!</i>
23	Slávnostné promócie Univerzity tretieho veku <i>A Graduation Ceremony of the University of the Third Age</i>		

Príhovor pána rektora k otvoreniu akademického roka

Foto: Ing. Róbert Klik

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,
milé študentky, milí študenti,

dovoľte mi pozdraviť vás všetkých pri príležitosti otvorenia akademického roka 2023/2024 na Technickej univerzite v Košiciach. Tento akademický rok je už 71. rokom v jej modernej histórii, čo jednoznačne znamená, že TUKE je úspešnou vzdelávacou a výskumnou inštitúciou. Je to univerzita, ktorá je skúsená a múdra, medzinárodne uznávaná a rešpektovaná doma aj v zahraničí. Je atraktívna pre študentov a zamestnávateľov, o čom svedčí aj fakt, že je v počte študentov druhá najväčšia na Slovensku a jej absolventi sú žiadaní na trhu práce.

Za tieto významné doterajšie výsledky vďačíme všetkým zamestnancom, ich

ambíciám aj ich neúnavnej práci, ako aj študentom za ich zodpovednosť a cieľavedomosť. Ďakujem všetkým vedeniam univerzity, vedeniam fakúlt, ako aj všetkým členom akademickojej obce.

Sedemdesiatjeden rokov z pohľadu života kamenných univerzít stále znamená mladosť, a teda obdobie plnej sily, vytrvalosti, otvorenosti moderným myšlienkam, diskusií a invencii, ale aj kreativity a chuti baviť sa, meniť svet k lepšiemu a užívať si ho.

Preto obzvlášť vítam medzi nami študentov prvých ročníkov, ktorí sa rozhodli stráviť ďalšie roky svojho života na Technickej univerzite v Košiciach a pridať sa k rodine viac ako 10 000 študentov a takmer 800 pedagógov. Som presvedčený, že

vaše rozhodnutie získať vysokoškolské vzdelanie na najprestížnejšej univerzite v oblasti technického vzdelávania na Slovensku je správne a múdre.

Verím, že práve tu nájdete miesto, kde sa dajú skĺbiť tradície, hodnoty a skúsenosti s invenciou, modernými technológiami a nadšením ľudí. Verím, že práve tu spoznáte množstvo inšpiratívnych ľudí, nových priateľov a nájdete priestor pre svoj osobnostný rozvoj, pre moderné a kvalitné vzdelávanie, ale aj pre zábavu, kultúrne a športové vyžitie.

Som tiež presvedčený, že aj vaša energia, váš elán a odhodlanie prispeje k napredovaniu a rozvoju univerzity tak, aby bola miestom, kde sa tvoria hodnoty, kde sa kladie dôraz na ľudský potenciál, interdisciplinárnu tímovú spoluprácu, kreativitu, excelentnosť, a kde sa realizuje udržateľné a spoločensky zodpovedné vzdelávanie a výskum.

Čo vás čaká na Technickej univerzite v Košiciach?

Čaká vás 9 fakúlt, ktorých úspešné smerovanie riadia dekáni, prodekáni a podieľajú sa na ňom všetci pedagógovia a výskumníci. Postupne počas štúdiá objavíte fakulty, ktoré sú špičkové vo svojej odbornosti, ktoré dovedna vychovali viac ako 100 000 absolventov a spolu ponúkajú stovky študijných programov pokrývajúcich široké spektrum potrieb vzdelávania v stredoeurópskom priestore v oblasti techniky, ekonómie a umenia.

Foto: Ing. Róbert Klik

Na fakultách TUKE môžete skúmať hlbiny Zeme a využitie zemských zdrojov v moderne riadených priemyselných odvetviach, mapovať zemský povrch či vyvíjať a navrhovať aplikáciu obnoviteľných zdrojov energie. Naučíte sa spracovávať suroviny a meniť ich na nové materiály s dôrazom na environmentálne aspekty a podporu cirkulárnej ekonomiky. Zvládnete konštrukciu moderných a chytrých strojov, od priemyselných zariadení, robotov až po automobily a dopravné prostriedky budúcnosti, ktoré sú poháňané čistejšou energiou. V digitálnom svete núl a jednotiek budete určite jednotkou v oblasti informatiky a kyberbezpečnosti, umelej inteligencie a počítačových sietí, elektroniky či elektroenergetiky. Zvládnete projektovať a stavať inteligentné a zelené budovy, dopravnú infraštruktúru a riadiť stavebné projekty v reálnom i digitálnom prostredí, naučíte sa pohybovať vo svete financií, investovania a bánk a byť dobrým ekonómom či manažérom. Spoznáte svet priemyselných a inteligentných výrobných technológií a systémov s počítačovou podporou, očarí vás svet architektúry, dizajnu a výtvarných umení.

S TUKE tiež ovládnete výšiny ako pilot, manažér leteckej dopravy či špecialista na leteckú a kozmickú techniku.

TUKE ponúka vzdelanie, ktoré siaha od stredu Zeme až po nekonečný vesmír, a preto je výzvou pre vašu budúcnosť.

Na TUKE vás čakajú 3 kampusy v Košiciach a Prešove, rozlohou väčšie ako 60 futbalových ihrísk, Študentské informačné a poradenské centrum iCUBE, moderná Univerzitná knižnica ako miesto pre štúdium aj oddych a viacero športovísk, kde si môžete vyskúšať 25 druhov športov v piatich športových kluboch.

Na TUKE sa stanete študentom Európskej aliancie univerzít ULYSSEUS združujúcich 8 prestížnych univerzít, ktoré vám umožnia študovať medzinárodné študijné programy, spoznať svet a nových ľudí.

Na TUKE vás čaká Univerzitný vedecký park TECHNICOM, miesto pre inovatívne projekty a transfer technológií, súťaže startupov a zaujímavé technologické a inovačné podujatia.

Vážené kolegyně a kolegovia,
milé študentky a študenti,

do nového akademického roka vám všetkým prajem najmä pevné zdravie, veľa tvorivých síl a vytrvalosti na ceste k poznaniu, veľa úspechov vo vašej práci a štúdiu, veľa optimizmu a pozitívnej energie na splnenie vašich plánov, vašich cieľov a snov. Vzdelanie je jednou z mála hodnôt, ktorú vám nikto nemôže vziať, zničiť alebo zdaníť. Vážte si ju, rozvíjajte ju a podelte sa o ňu s ostatnými. Týmto považujem akademický rok 2023/2024 na Technickej univerzite v Košiciach za otvorený.

prof. Ing. Peter Mésároš, PhD.
rektor Technickej univerzity v Košiciach

Summary:

On the occasion of the opening of the academic year 2023/2024 the Rector of the Technical University of Košice thanked the staff, students, and the Management of the University and as well as the faculties for the previous accomplishments. He also welcomed new students and presented them a wide spectrum of opportunities provided by studying at the University.

Prvá slovenská privátna 5G SA sieť už v prevádzke

Slovak Telekom spolu s partnermi SOVA Digital a Siemens dňa 21. 6. 2023 na pôde Technickej univerzity v Košiciach uviedli prvú slovenskú privátnu 5G SA sieť, ktorá otvára nové technologické možnosti pre využitie v Priemysle 4.0. Privátna 5G SA sieť je technológia vytvorená pre použitie v uzavretom ekosystéme, t. j. v tomto prípade ju Slovak Telekom inštaloval na Technickej univerzite v Košiciach pre testovanie a vývoj inovatívnych riešení. Privátne 5G SA siete umožňujú firmám, aby si vytvorili vlastné komunikačné ekosystémy s vysokou spoľahlivosťou a bezpečnosťou. Sú navrhnuté tak, aby poskytovali spoľahlivé a vysokorýchlostné pripojenie nevyhnutné pre kritické aplikácie a služby v priemysle, poľnohospodárstve, energetike a ďalších odvetviach. Privátna 5G SA sieť na Technickej univerzite v Košiciach sa stala domovom pre viaceré riešenia, ktoré budú adresovať výzvy mnohých oblastí priemyslu. S jednotlivými praktickými ukázkami sa budú môcť študenti i odborní pracovníci stretnúť na viacerých pracoviskách v univerzitnom areáli TUKE. Každé odborné pracovisko bude zamerané na iný typ využitia najmodernejšej privátnej 5G SA siete vrátane odborného personálu, ktorý tieto technológie bude naďalej rozvíjať a implementovať do praxe. Celkovo pre odbornú verejnosť, študentov či akademikov bude k dispozícii viac ako desať funkčných modelov, ktoré sa v budúcnosti môžu stať súčasťou priemyselného využitia. K dispozícii sú viaceré funkčné modely, ktoré dokážu demonštrovať hlavné benefity technologického 5G riešenia v praxi ako vysoký počet pripojených zariadení, vysoká prenosová rýchlosť či nízka latencia. Všetky budú slúžiť ako praktická ukážka toho, čo nové technológie dokážu v budúcnosti priniesť v oblasti Priemyslu 4.0.

Autor:
redakcia HALÓ TU

Velvyslanec Singapuru navštívil Technickú univerzitu v Košiciach

Dňa 28. 7. 2023 Technickú univerzitu v Košiciach poctil svojou návštevou mimoriadny a splnomocnený velvyslanec Singapuru pán Chay Wai Chuen, ktorého sprevádzala pani Esther Lee z Európskej sekcie Ministerstva zahraničných vecí Singapuru. Po úvodnom stretnutí zástupcovia TUKE sprevádzali pána velvyslancu vybranými pracoviskami a laboratóriami univerzity. Delegácia navštívila laboratóriá Katedry biomedicínskeho inžinierstva a merania, pracoviská Strojnickej fakulty a UVP TECHNICOM. Pán velvyslanec si prezrel prvý slovenský vodíkový autobus, ktorý používa na uskladnenie vodíka jedinečne certifikované zásobníky na vodík na báze metalhydridových zliatin vyvinuté na SJF TUKE. Následne mal možnosť oboznámiť sa s prvým slovenským konceptom vodíkového auta MH2, ktorý SJF TUKE vyvinula v spolupráci s Matador Group. V rámci záverečnej diskusie pán velvyslanec deklaroval svoj záujem podporiť rozvoj bilaterálnej spolupráce TUKE s univerzitnými a výskumnými pracoviskami v Singapure.

Autor:
redakcia HALÓ TU

TUKE aj tento rok súčasťou Európskej noci výskumníkov

Dňa 29. 9. 2023 sa uskutoční v priestoroch OC Optima jedinečný festival vedy, ktorý má za cieľ interaktívnym spôsobom šíriť vedecké poznatky a objavy. Celodenný program ponúkne inšpiratívne vedecké prezentácie, diskusie, interakcie s vedcami a inovátormi, ako aj atraktívny program na pódiu. Popularizácia vedy má na rozvoj spoločnosti neuveriteľný vplyv a môže posunúť hranice ľudského poznania. Osobitým cieľom je podpora mladých ľudí pri rozhodovaní sa pre vedeckú kariéru. Počas 17. ročníka podujatia sa organizátori zamerajú, okrem iného, na dve hlavné témy. Prvou témou je voda – šetrenie, ochrana, čistenie, predchádzanie plytvaniu zdrojmi a pod. Druhou témou aktuálneho ročníka podujatia je umelá inteligencia, jej úloha pri napredovaní ľudstva a riešení problémov, ktorým musí svet čoraz viac čeliť (so zreteľom aj na možné riziká).

Autor:
redakcia HALÓ TU

Fakulta umení: architektúra z Malajzie

Fakulta umení TUKE v spolupráci s detašovaným pracoviskom Stavebnej fakulty TUKE na Taiwane organizovala dňa 9. augusta 2023 prezentáciu architektky a pedagogičky Dr. Ungku N. Sonet z Taylor's University v Malajzii. Pracovná návšteva bola zameraná na možnosti vzájomnej spolupráce v oblasti súčasnej architektúry, urbanizmu a územného plánovania, ako aj potenciálnych mobility študentov a pedagógov. Súčasťou programu bola tiež odborná prednáška pod názvom „*Malaysian Architecture: Historical Timeline*“, ktorá prebiehala v priestoroch UVP TECHNICOM vrátane online streamingu. Účasť študentov a pedagógov FU TUKE dopĺňala dvojica študentiek architektúry z Bhutánu hostujúcich na univerzitách v strednej Európe. Podujatie potvrdzuje fakt, že medzinárodná spolupráca v kreatívnych odvetviach je dôležitá nielen pre rozvoj regiónu, ale i samotného univerzitného prostredia.

Autor:
Ing. arch. Andrea Bočková, ArtD.

Štvrtstoročie Fakulty umení TUKE

Blížiac sa oslavy 25. výročia založenia Fakulty umení na Technickej univerzite v Košiciach prinesú viacero výrazných umeleckých odborných podujatí – výstavu prof. Ladislava Čarného, akademického maliara, dlhoročného pedagóga VŠVU v Bratislave, ktorá sa bude konať v priestoroch UVP TECHNICOM, ako aj veľkoformátový videomapping na fasáde FU organizovaný Katedrou výtvarných umení a intermédií počas Bielej noci Košice 2023. K dôležitým aktivitám patrí rovnako aj odborná konferencia v Univerzitetnej knižnici TUKE v réžii Katedry teórie a dejín umenia. Pre širšiu verejnosť bude sprístupnená výstava študentských prác Katedry dizajnu FU TUKE v univerzitetnej Campus Gallery a tiež výstava Katedry architektúry FU TUKE v U Gallery [Kunsthalle/Hala umenia] v Košiciach. Program osláv 25. výročia Fakulty umení TUKE je plánovaný v termíne od 4. do 6. októbra 2023. Všetci sú srdečne vítaní!

Autor:
doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.

Ilustrácia: „Inovácia“
Autor: Bc. Ivana Miženková
5. ročník
Ateliér dizajnu Priestor
Katedra dizajnu
Fakulta umení TUKE

Exkurzia študentov Fakulty umení v Tate Modern v Londýne

22. marec – 25. marec 2023
Mgr. Gabriela Garlatyová, Ph.D.,
odborná asistentka, Technická univerzita
v Košiciach, Fakulta umení, Katedra
teórie a dejín umenia, kurátorka Archívu
Marie Bartuszovej v Košiciach

Zúčastnení študenti a študentky: Tamara
Almášiiová, Jana Andrejková, Zuzana
Baková, Patrícia Čechová, Martina Jari-
nová, Rachel Jutka, Viktória Kršiaková,
Mária Maxová, Eva Mária Moleková, Sára
Némethová, Jakub Staš a Lukáš Trón.

Študijné cesty sú jedným z najdôležitejších zdrojov poznávania a vzdelávania umelcov a umelkýň. Exkurzia na výstavu Marie Bartuszovej v Tate [1936 – 1996] mala zámer predstaviť jej tvorbu študentkám a študentom FU TUKE. Výstava sochárky, ktorá žila a pôsobila v Košiciach a ktorá ju zhodnotila v medzinárodnom kontexte, je zároveň dôležitou a inšpiratívnou skúsenosťou. Študentov sprevádzala kurátorka výstavy Juliet Bingham, ktorá im sprostredkovala hlavné myšlienky expozície [24. 3.]. Exkurzia pozostávala aj z prednášok G. Garlatyovej o tvorbe a výstave M. Bartuszovej, ktoré boli realizované na výstave, ale aj na pôde školy [17. 5.]. Ďalším programom cesty boli návštevy galérií ako National Gallery, The Courtauld Gallery, Tate Britain, White Chapel Gallery. V Tate Modern si prehliadli aj výstavu poľskej umelkyne Magdaleny Abakanowicz.

Projekt Exkurzie študentov FU TUKE na výstavu Marie Bartuszovej v Tate Modern z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, Bratislava.

Autor:
Mgr. Gabriela Garlatyová, Ph.D.

u. fond
na podporu
umenia

Novým rektorom TUKE sa stal prof. Peter Mésároš

Autori:

redakcia HALÓ TU
Dr. h. c. prof. Ing. Martina
Zeľňáková, PhD.

Foto:

archív prezidentky SR
J. E. Zuzany Čaputovej
Ing. Róbert Klik

Volebné zhromaždenie pozostávajúce z členov Akademického senátu Technickej univerzity v Košiciach a členov Správnej rady Technickej univerzity v Košiciach v zmysle § 10 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Štatútu TUKE a Zásad voľby kandidáta na rektora a prijatia návrhu na odvolanie rektora TUKE, ktoré sa konalo 15. mája 2023, zvolilo tajným hlasovaním všetkými hlasmi prof. Ing. Petra Mésároša, PhD., za kandidáta na rektora. Prezidentka Slovenskej republiky J. E. Zuzana Čaputová v stredu 16. augusta 2023 slávnostne vymenovala profesora Mésároša za rektora Technickej univerzity v Košiciach.

Vymenovanie rektora Technickej univerzity v Košiciach

Prezidentka Slovenskej republiky J. E. Zuzana Čaputová v stredu 16. augusta 2023 vymenovala do funkcie rektorov dvoch vysokých škôl. Peter Mésároš bude pôsobiť ako rektor Technickej univerzity v Košiciach a Marek Storoška ako rektor Vysokej školy medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove.

Volebné zhromaždenie, pozostávajúce z členov Akademického senátu Technickej univerzity v Košiciach a členov Správnej rady TUKE, ktoré sa konalo

15. mája 2023, zvolilo tajným hlasovaním všetkými hlasmi prof. Ing. Petra Mésároša, PhD., za kandidáta na rektora Technickej univerzity v Košiciach.

Po potvrdení ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR bol do funkcie rektora TUKE na obdobie rokov 2023 – 2027 vymenovaný prezidentkou SR prof. Ing. Peter Mésároš, PhD.

„Blahoželám profesorovi Petrovi Mésárošovi a docentovi Marekovi Storoškovi, ktorých som dnes vymeno-

vala za rektorov Technickej univerzity v Košiciach a Vysokej školy medzinárodného podnikania ISM v Prešove. Je potrebné, aby na svojich školách prijali výzvy, ktoré pred vedu a vzdelávanie kladie 21. storočie. Zároveň od nich očakávam, že budú výraznou mierou prispievať k zmenám k lepšiemu. Aby vysoké školy študentom odovzdávali nielen vedomosti, ale viedli ich tiež k humanizmu a k etike. A aby sa nám popri poznaní darilo kultivovať aj úctu a rešpekt k nemu,“ povedala po slávnostnom vymenovaní pani prezidentka.

Profilácia profesora Mésároša

šéfredaktor vedeckého časopisu Acta oeconomica cassoviensia a odborného časopisu Manažment v teórii a praxi. V rokoch 2004 – 2010 pôsobil ako člen Komisie pre odborné vzdelávanie v rámci Európskej federácie stavebného priemyslu (FIEC) v Bruseli a člen skupiny tripartitného dialógu s Európskou federáciou zamestnancov v stavebníctve a drevospracujúcom priemysle, a to ako zástupca Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska.

V roku 2009 získal titul „docent“ v odbore ekonomika a manažment podniku na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Zaviedol a garantoval viacero nových predmetov v študijnom programe ekonomika a manažment podniku na 2. a 3. stupni štúdia a v študijnom programe finančné riadenie podniku na 2. stupni štúdia, bol členom komisií pre štátne záverečné skúšky vo všetkých stupňoch štúdia. Bol členom Vedeckej rady Podnikovohospodárskej fakulty EUBA.

V Inštitúte ekonomického znelectva a expertíz Ekonomickej univerzity v Bratislave absolvoval špecializované vzdelávanie pre znalcov zamerané na ekonómiu, manažment a ohodnocovanie majetku podnikov a neskôr **absolvoval odbornú skúšku znalcov pre výkon znaleckej činnosti v odbore ekonómia a manažment, odvetvie kontroling.**

Prof. Mésároš začal pôsobiť na Stavebnej fakulte TUKE externe v roku 2008 ako odborný asistent, a to v pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti sa venoval **problematike informačného a znalostného manažmentu v podnikoch, ekonomických informačných systémov, manažmentu inovácií a projektovému riadeniu.** Pôsobil ako

univerzity v Košiciach na plný úväzok ako docent na Ústave technológie a manažmentu v stavebníctve.

V pedagogike a výskume sa venuje ekonomike a podnikaniu v stavebníctve, manažmentu v stavebníctve, cenotvorbe stavebnej produkcie, informačno-komunikačným technológiám pri riadení stavebných projektov a nákladovému kontrolingu. Vede záverečné práce na všetkých stupňoch štúdia, má niekoľko desiatok prevažne zahraničných publikačných výstupov, podieľa sa na riešení viacerých výskumných projektov VEGA, KEGA, APVV, ako aj projektov financovaných z prostriedkov Európskeho spoločenstva vo viacerých operačných programoch. V súčasnosti je spoluriešiteľom projektov VEGA, KEGA a zodpovedným riešiteľom projektu APVV a projektu VEGA. Venuje sa aj znaleckej činnosti v rámci Znaleckého ústavu na Stavebnej fakulte TUKE.

Počas svojho pôsobenia vyškolil šiestich doktorandov, dvoch v štud. programe ekonomika a manažment podniku a štyroch v programe teória technológie a riadenia v stavebníctve. Je členom fakultnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium na Stavebnej fakulte TUKE a Stavebnej fakulte Žilinskej univerzity v Žiline. Je podpredsedom Vedeckej rady Stavebnej fakulty TUKE a členom Vedeckej rady Fakulty podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave. Je členom redakčných rád viacerých časopisov doma a v zahraničí a členom propagačnej komisie Technickej univerzity v Košiciach.

Od roku 2015 pôsobil ako prodekan pre rozvoj a zahraničie Stavebnej fakulty TUKE a štatutárny zástupca dekana fakulty. **Od roku 2019 zastával funkciu dekana Stavebnej fakulty. Titul profesor získal v roku 2022.**

Úvodné zasadnutie Vedenia Technickej univerzity v Košiciach

Prorektor pre inovácie a transfer technológií:
prof. Ing. Juraj Gazda, PhD.

Prorektor pre zahraničné vzťahy a mobilitu:
prof. Ing. Ján Pitel, PhD.

Prorektor pre vzdelávanie:
Dr. h.c. prof. Ing. Miroslav Kelemen, DrSc.

Prorektor pre vedu, výskum a doktorandské štúdium:
prof. Ing. Ivo Petráš, DrSc.

Prorektor pre rozvoj a vonkajšie vzťahy:
Ing. Rastislav Ručinský, PhD.

Kvestor:
doc. Ing. Marcel Behún, PhD.

Dňa 17. 8. 2023 prvýkrát zasadalo nové Vedenie Technickej univerzity v Košiciach pod vedením rektora prof. Ing. Petra Mésároša, PhD. Rektor po úvodnom príhovore odovzdal poverovacie dekréty novým prorektorom. Na zasadnutie prijal pozvanie aj bývalý rektor Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislav Kmeť, DrSc., ktorý súčasnému Vedeniu TUKE poprial veľa sil a úspechov pri riadení univerzity. Vedenie TUKE, súčasne s kvestorom a predsedom Akademického

senátu TUKE, pokračovalo v rokovaniach a nastavovaní procesov.

Summary:
The President of the Slovak Republic has appointed to a function of the Rector of the Technical University of Košice, Prof. Ing. Peter Mésároš, Ph.D. On August 17, 2023, the new Rector opened an initial meeting of the TUKE Management Board, where he handed over the credentials to new Vice-Rectors.

Predseda Akademického senátu TUKE:
prof. Ing. Roman Cimbala, PhD.

František Jakab logged off forever

kde sa stal členom Katedry počítačov a informatiky. Venoval sa hlavne počítačovým sieťam a hardvéru a za svojho života mal možnosť sledovať najdynamickejší rozvoj počítačov v dejinách ľudstva – od sálových až po súčasné personalizované riešenia. Bol autorom vyše 200 odborných publikácií. Jeho srdcovou záležitosťou sa stalo **Laboratórium počítačových sietí (CNL)**, ktoré zriadil v roku 1995 na Katedre počítačov a informatiky. V ňom za desiatky rokov pôsobenia vychoval stovky odborníkov na počítačové siete. Podarilo sa mu vybudovať svojho času najlepšie vybavené pracovisko v danej oblasti na Slovensku. Dal dokopy šikovných ľudí, ktorým záležalo na kvalite výučby. Vždy bol blízko k študentom a tí ho mali radi – a neváhali ho ani po rokoch zastaviť na ulici či prísť za ním a podať mu ruku, prehodiť pár slov, poďakovať. To, na čom mu najviac záležalo, bolo motivovať a inšpirovať. Preto mal vždy okolo seba množstvo ľudí, ktorí s ním radi trávili čas a nebáli sa zdieľať svoje nápady či vízie. Pre každého mal k dispozícii milé slovo a, samozrejme, dobrú kávu.

Vždy držal krok s dobou, a preto nezaváhal, keď v roku 1999 mal možnosť zapojiť fakultu do **Sieťového akademického programu Cisco (NetAcad)** a vybudovať **prvú Regionálnu sieťovú akadémiu na Slovensku a v Čechách**. Postupne do programu zapojil desiatky stredných a množstvo vysokých škôl, čím ovplyvnil tisíce mladých ľudí, ktorí sa vďaka tomu rozhodli pre úspešnú profesiu sieťových špecialistov. Umožnil tak rozvoj tejto novej oblasti na Slovensku, čím priamo podporil príchod zahraničných IT firiem, ktoré tu našli kvalitnú a kvalifikovanú pracovnú

silu. Bol aktívnym aj v rámci samotnej spoločnosti Cisco Systems, kde postupne pomáhal v rokoch 2008 až 2014 budovať program NetAcad aj za hranicami regiónu strednej a východnej Európy, v Rusku a v strednej Ázii. Za svoj prínos pre rozvoj IT sektora bol v roku 2006 ocenený cenou **IT osobnosť roka**.

František bol zároveň podnikavým človekom: v porevolučnej atmosfére vycítil príležitosť a s kolegami z fakulty **v roku 1992 založil dodnes fungujúcu a úspešnú firmu**. Tá sa stala príležitosťou pre zamestnancov vtedajšej Elektrotechnickej fakulty privyrobiti si podnikateľskou činnosťou. Dnes by sme to nazvali jasným príkladom **úspešného transferu technológií a prenosu poznatkov do praxe**.

V neskorších rokoch pomáhal aktívne budovať inovačný ekosystém TUKE a regiónu, rozvíjať potenciál univerzity v oblasti komercializácie výsledkov výskumu, posilňovať spoluprácu medzi verejným a súkromným sektorom a podporovať nové podnikateľské myšlienky (startupy). Priestor na rozvíjanie týchto iniciatív dostal v roku 2014 pri zriadení **Univerzitného centra inovácií, transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva (UCITT)**. Zanietenie a práca jeho a celého jeho kolektívu postupne viedla až k vzniku **Univerzitného vedeckého parku TECHNICOM v roku 2017**, ktorého bol až do súčasnosti **výkonným riaditeľom**. UVP TECHNICOM sa za pár rokov svojho fungovania stal špičkovým pracoviskom pre podporu technologického transferu a inovácií známym nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. V roku 2020 sa František stal **koordinátorom Inovačného hubu pre digitalizáciu**

Európskej univerzity Ulyseus, ktorej je TUKE členom, a bol ústrednou postavou štartovania **Európskeho centra digitálnych inovácií EDIH CASSOVIUM**.

František dokázal svojou pracovitosťou ohromovať celé okolie. Bol aktívny v mnohých organizáciách, združeniach, projektoch a iniciatívach. Spomenieme aspoň zopár: pomáhal zakladať **klaster Košice IT Valley** a bol dlhoročným členom jeho správnej rady. Pôsobil ako člen predstavenstva **Košickej regionálnej komory SOPK**. Aktívne spolupracoval **s Americkou obchodnou komorou, Centrom vedecko-technických informácií SR, mestom Košice či Košickým samosprávnym krajom** najmä v oblasti vzdelávania a inovácií. Bol jedným zo zakladateľov **IT Fitness testu** a spolupracovníkom **IT Asociácie Slovenska**, aktívne spolupracoval aj **s Digitálnou koalíciou**. Pôsobil ako Predseda sektorovej rady pre informačné technológie a telekomunikácie v rámci projektu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR či ako odborný garant v rámci národných projektov Modernizácie vzdelávacieho procesu na základných

a stredných školách. Bol vedúcim technicko-aplikačnej sekcie Fóra pre komunikačné technológie a pôsobil taktiež ako **člen strategickej poradnej skupiny Národného koordinačného centra kybernetickej bezpečnosti**. Zároveň bol členom viac ako desiatky ďalších rôznych komisií a poradných orgánov na viacerých ministerstvách v SR. Bol **spikrom na stovkách odborných a popularizačných podujatí**, zakladal a bol dlhoročným predsedom programového výboru konferencie o technológiách vo vzdelávaní **ICETA**. Jeho rukami, vlastne klávesnicou, prešli desiatky rôznych národných koncepčných a strategických materiálov, najmä v oblasti informatizácie, výskumu a inovácií.

Napriek tomu bol František vždy skromným a pokorným človekom, ktorý si na každého našiel čas. Dokázal neúnavne generovať nové nápady, motivovať ľudí okolo seba a priťahovať ich svojou charizmou a energiou. Preto mu mnohí i dnes, keď už nie je medzi nami, nepovedia ináč ako „náš Ferko“.

Čeť jeho pamiatke.

Autor:
Laboratórium počítačových sietí
UVP TECHNICOM

Summary:
On September 9, 2023, a renowned IT personality, Associate Professor František Jakab, the executive director of USP TECHNICOM, passed away. Throughout his professional life, he was active in many organizations, associations, projects, and initiatives and he was an author of more than 200 academic publications. As a teacher at the Department of Computers and Informatics of FEI, he educated hundreds of computer network experts. In the following years he actively helped to build the innovation ecosystem of TUKE and the region, to develop the potential of the University in the field of commercialization of research results, to strengthen cooperation between the public and private sector and to support new entrepreneurial ideas (startups). He was the coordinator of the Innovation Hub for Digitalisation of the Ulyseus European University, as well as a leading person in the start-up of the European Digital Innovation Hub EDIH CASSOVIUM. Tribute to his memory!

Pestré leto v Startup centre TUKE: súťaž inovatívnych nápadov a úvodné stretnutie startupov

V posledný júnový pondelok sa uskutočnilo v priestoroch Univerzitého vedeckého parku TECHNICOM v poradí už 17. kolo súťaže inovatívnych nápadov pod názvom „Máš nápad? Prezenuj svoj startup!“. Súťaž o 6-mesačný akceleračný pobyt v Startup centre TUKE, ktorý je zameraný na podporu rozvoja inovatívnych projektov, opäť prilákala tvorcov zaujímavých nápadov. Porota do predinkubačného programu vybrala 6 víťazných projektov. Medzi úspešnými projektmi a startupmi boli: **CARLABS, Quick Health Solutions, EazyServa, Puppel, BS Group, HellCycle.**

Zástupcov jednotlivých úspešných startupov sme privítali na úvodnom stretnutí 11. júla v priestoroch UVP TECHNICOM. Sedemnásť kolo súťaže bolo organizované v úzkej spolupráci s „Innovlab“ spoločnosti Deutsche Telekom IT Solutions.

Summary:

The winners of the 17th edition of innovative ideas competition entitled "Got an idea? Present your startup!" became CARLABS, Quick Health Solutions, EazyServa, Puppel, BS Group and HellCycle.

Hodnotenie pobytu startupov v Startup centre TUKE a Summer Party

Streda 28. júna 2023 bola v Univerzitnom vedeckom parku TECHNICOM bohatá na viacero podujatí a aktivít, v rámci ktorých sa stretli a prelínali aktéri inovačného ekosystému. V prvej časti dňa sa konalo hodnotenie startupov v Startup Centre TUKE po absolvovaní 6-mesačného akceleračného programu. Počas intenzívneho programu prebehlo vyše 15 odborných workshopov zameraných na rozvoj startupov v podaní odborných lektorov, rovnako tak osobné stretnutia so skúsenými koučmi, a nechýbali ani neformálne stretnutia cez networkinové podujatia Startup Connect. Hodnotiacia komisia vníma progres startupov pozitívne a startupy získali po prezentáciách konštruktívnu spätnú väzbu.

Hodnotenia nových i zabehnutých startupov napokon popoludní vyústili do networkingovej akcie – Summer Party, kde mali všetci účastníci akceleračných programov, ale i ostatní hostia a rezidenti univerzitného vedeckého parku možnosť stretnúť sa a rozlúčiť s končiacim akademickým rokom. Nevyspytateľne roztopašné počasie síce presunulo akciu zo strechy budovy do lobby na prízemí, ale účastníkom to na letnej nálade neubralo. Pri príjemnej hudbe a pohostení spoločne zdieľali svoje úspechy a plány ďalšieho rozvoja.

Summary:

The assessment of startups took place in the TUKE Startup Centre on Wednesday, June 28, 2023, after completing the six-month acceleration programme. The assessment committee considered the startups progress positively and they were given constructive feedback after the presentations. The assessment of new and already existing startups finally resulted into a networking afternoon event – the Summer Party, which served as an opportunity to share achievements and further development plans.

Európske centrum digitálnych inovácií EDIH CASSOVIUM: štartujeme na jeseň!

Projekt rozbehnutia Európskeho centra digitálnych inovácií EDIH CASSOVIUM oficiálne beží od novembra minulého roka, avšak až v júli sa podarilo zabezpečiť jeho plné financovanie. Podpisom zmluvy s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR získalo konzorcium vedené našou univerzitou potrebné zdroje na plné rozbehnutie prevádzky centra.

V predošlom období sa nám podarilo pripraviť portfólio služieb, ktoré bude EDIH CASSOVIUM ponúkať malým a stredným podnikom a organizáciám verejného sektora pre podporu ich digitálnej transformácie. Sme veľmi radi, že z celkového počtu 160 služieb ponúkla Technická univerzita v Košiciach až 129 služieb. Podstatná väčšina služieb smeruje do oblasti testovania digitálnych technológií, digitalizácie a automatizácie a do oblasti vzdelávania a budovania potrebných zručností. Doplnkovými oblasťami portfólia služieb nášho centra EDIH CASSOVIUM je projektová podpora v oblasti získania nových zdrojov financovania

a prepájanie malých a stredných podnikov s domácimi a zahraničnými partnermi.

Okrem návrhu služieb bola väčšina doterajších projektových aktivít venovaná dizajnu interných procesov a štruktúry fungovania a príprave marketingových a diseminačných aktivít. EDIH CASSOVIUM má aktívne sociálne siete a webstránku, v uplynulých mesiacoch bolo centrum prezentované na viacerých odborných podujatiach zameraných na digitalizáciu.

EDIH CASSOVIUM je súčasťou siete európskych centier pre podporu digitálnych inovácií [angl. European Digital Innovation Hubs, EDIH]. Európska komisia v snahe dosiahnuť vyššiu a udržateľnú konkurencieschopnosť Európskej únie podporuje vytvorenie európskej siete EDIH zloženej z približne 200 centier pokrývajúcich všetky regióny EÚ. EDIH CASSOVIUM tvorí konzorcium vedené Technickou univerzitou v Košiciach (koordinátor), Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a klaster Košice IT Valley.

Projekt v rámci TUKE koordinuje Univerzitný vedecký park TECHNICOM a zapájajú sa do neho všetky fakulty.

EDIH CASSOVIUM bude sprevádzať firmy a organizácie verejného sektora procesom ich digitálnej transformácie s cieľom prispieť k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti a efektívnosti prostredníctvom inovatívneho využívania digitálnych technológií. Pomôže svojim klientom získavať zdroje na financovanie ich digitálnych inovácií, vytvárať podporujúce inkubačné prostredie pre akceleráciu high-tech startupov a podporí budovanie digitálneho inovačného ekosystému v regióne so zapojením lokálnych, regionálnych, národných a európskych hráčov v oblasti digitálnej transformácie.

Projekt EDIH CASSOVIUM je podporený z programu Digitálna Európa a Plánu obnovy a odolnosti SR. Ďalšie informácie o projekte: www.edihcassovium.sk.

Autor:

doc. Ing. František Jakab, PhD.

Summary:

The European Digital Innovation Hub EDIH CASSOVIUM is a Consortium led by the Technical University of Košice (a coordinator), the Pavol Jozef Šafárik University in Košice and the Košice IT Valley cluster. The project within the TUKE is coordinated by USP TECHNICOM and all the faculties are involved. EDIH CASSOVIUM will assist companies and public sector organisations through the process of their digital transformation to increase their competitiveness and efficiency through an innovative use of digital technologies.

Cesta fabriky k Net Zero

Hostia a účastníci odbornej diskusie na témy z oblasti dekarbonizácie priemyslu. Foto: Ing. Hedviga Horváthová, PhD.

Koncepty ESG sa so zmenami európskej emisnej a enviro legislatívy pre firmy dostávajú do podoby povinnosti. Ambície európskej zelenej dohody si vyžadujú natoľko významné zmeny vo výrobných procesoch, že v mnohých prípadoch menia základné výrobné technológie. Popri využití obnoviteľných zdrojov energie pre zásobovanie energiami sa menia aj hlavné výrobné technológie pre znižovanie využitia fosílnych surovín – napríklad elektrifikáciou či zmenami vo výrobe technologického vodíka z fosílnych zdrojov na OZE. Takéto riešenia si stále vyžadujú množstvo parciálnych inovácií, ktoré môžu vzniknúť na základe funkčnej spolupráce dodávateľov riešení inteligentnej mobility a výrobných podnikov s výskumnými aktivitami vysokých škôl a vedeckých inštitúcií.

V júni 2023 sa preto na pôde **Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie TUKE** uskutočnila odborná diskusia

na tému „**Cesta fabriky k Net Zero**“. Hostami diskusie na témy týkajúce sa dekarbonizácie priemyslu boli Juraj Sabol, generálny manažér pre stratégiu U. S. Steel Košice, s. r. o., Gabriel Tréfa, riaditeľ primárnych technologických procesov, výskum a vývoj U. S. Steel Košice, s. r. o., Andrea Egryová, hlavný manažér pre strategické suroviny, U. S. Steel Košice, s. r. o., a Slavomír Hubatka, denný doktorand Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie TUKE. Diskutované boli najmä spoločné projekty, na ktorých sa môžu podieľať študenti a/alebo doktorandi. Stretnutie prinieslo zaujímavý prehľad dekarbonizačných projektov na jednom mieste na FMMR. U. S. Steel Košice, s. r. o., má zaujímavé plány s výmenou technológií, a to bude pre akademickú obec určite prínosné vo viacerých rovinách. Cieľom bolo zároveň podporiť záujem doktorandiek, doktorandov a študentiek, študentov na technických fakultách slovenských vysokých škôl o dekarbonizáciu priemyslu

tým, že bude zjednodušený proces hľadania odborných stáží a/alebo spolupracujúcich organizácií cez webový portál www.folio.green. Na danej platforme sú priebežne zverejňované ponuky firiem, ktoré pôsobia v oblasti dekarbonizácie budov, priemyslu alebo sa podieľajú na vytváraní ekologickej náhrady konkrétnych materiálov.

Ďakujeme hlavným hosťom diskusie, všetkým účastníkom, ako aj agentúre Folio za sprostredkovanie diskusie a spoluprácu.

Autor:
Ing. Bc. Martina Hrubovčáková, PhD.

Summary:
In June 2023, the Faculty of Materials, Metallurgy and Recycling of TUKE hosted an expert discussion on the topic "The Factory's Path to Net Zero", which was related to the decarbonisation of industry.

Zaži rušný september s FBERG!

September sa na našej fakulte spája s množstvom zaujímavých podujatí, ktoré si rozhodne nenechajte ujsť. Už tradične sme počas prvého septembrového víkendu [7.9. – 9.9. 2023] boli súčasťou toho „naj“ banického podujatia v Banskej Štiavnici – **Salamandrový sprievod**, ktorý je pevnou súčasťou **osláv Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov**. Túto milú tradíciu začali študenti Baníckej akadémie a my, ako ich hrdí pokračovatelia, ju s hrdosťou slávime dodnes. „Salamander“, ako ho dnes poznáme, je slávnostný sprievod, ktorý tvoria baníci, ich rodinní príslušníci, poslucháči našej fakulty, ale i množstvo ďalších účastníkov, spoločností, priemyselných i zahraničných partnerov, ktorí majú do baníctva čo povedať. Slávnostný sprievod napodobňujúci pohyb salamandry škrvnitej začína vždy po zotmení iba za svetiel banických kahancov a fakiel a tiež za spevu tradičných banických piesní. Táto mimoriadne zážitková udalosť je sprevádzaná bohatým programom,

tradičným šachtágom, stretnutím banických a hutníckych cechov či Slovenskej banskej komory. Počas týchto slávnostných dní získal **vzácne ocenenie – čestný odznak Ministra hospodárstva Slovenskej republiky** za pracovnú obetavosť, náš pán dekan **Dr. h. c. prof. Ing. Michal Cehlár, PhD.**, ktorému by sme aj touto cestou radi čo najsrdečnejšie zablahoželali k tomuto úspechu. Mesto Banská Štiavnica ožilo vskutku nezabudnuteľným večerom, ktorý na druhý deň pokračoval jarmokom, a kto nebol, môže ľutovať.

K už tradičným septembrovým podujatiam tiež radíme **SlovakiaTech**, ktoré sa uskutoční 19.9. – 20.9.2023 v košickom Kulturparku. Ide o najväčšiu medzinárodnú technologickú konferenciu a inovačno-technologický veľtrh firiem, ktorý si za cieľ kladie stretnutie domácich i zahraničných odborníkov v oblastiach ako inovácie, priemysel, energetika, doprava, ale i množstvo iného, kde má naša

fakulta svoju vlastnú sekciu – **Raw Materials Day**, ktorá nebude chýbať ani tento rok. Je to jedinečná príležitosť, ako stretnúť hlavných aktérov z oblasti nerastných surovín nielen zo Slovenska, ale i z Európskej komisie, a tiež z najväčšej celoeurópskej inovačnej komunity – **EIT RawMaterials**, ktorej sme súčasťou. Je to miesto, kde sa stretáva nielen vedecko-inovačný, ale aj projektový potenciál, ktorého sme neodmysliteľnou súčasťou.

Mesiac september sa však tiež spája s obrovským podujatím **Európska noc výskumníkov**, ktoré sa bude konať 29.9.2023 v OC Optima. Cieľom tohto jedinečného festivalu vedy, ktorý už, mimochodom, oslaví svoj 17. ročník, je interaktívnym spôsobom šíriť vedecké poznatky a objavy. Takýmto spôsobom sa darí priblížiť výskum a inovácie širokej verejnosti a ukázať, ako ovplyvňujú náš každodenný život. Sme nesmierne hrdí, že môžeme byť súčasťou takejto formy popularizácie vedy, ktorá má neuveriteľný vplyv nielen na rozvoj spoločnosti, ale aj na mladých ľudí pri ich rozhodovaní, kam sa bude uberať ich ďalší rozvoj, a ktohovie, možno aj vedecká kariéra. Budte pri tom s nami a rozhodne si nenechajte ujsť rušný september s FBERG! Tešíme sa na Vás!

Autor:
doc. Ing. Zuzana Šimková, PhD., ING-PAED IGIP

Summary:
The Faculty of Mining, Ecology, Process Control and Geotechnologies takes part in several important events in September, such as the Salamander Parade, SlovakiaTech and the European Researchers' Night.

TUKE nechýbala na Leteckých dňoch Košického kraja 2023

Pri prezentácii pilotských a technologických zručností profesionálov a nadšencov letectva nesmela chýbať ani naša univerzita. Aeroklub Košice každoročne v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom a radom partnerov, medzi ktorých aj tento rok patrili **Letecká a Strojnícka fakulta TUKE**, prináša na oblohu Košíc to najlepšie, čo patrí k letectvu.

Návštevníci mali príležitosť preskúmať **interaktívne exponáty** pripravené týmito fakultami. Na podujatí boli prezentované **špičkové letecké technológie** vrátane bezpilotných lietadiel (UAV), 3D tlačných komponentov lietadiel, satelitných technológií a leteckých simulátorov. Strojnícka fakulta prezentovala spolu s partnermi novú vodíkovú trojkolku, super quadkolku Engler Desat, formulu Richarda Gondu, Rally Renault Clio a vodíkové bicykle Košického samosprávneho kraja, o ktoré sa stará a zabezpečuje

tankovanie vodíkom Strojnícka fakulta. Zástupcovia fakúlt stáli pri svojich stánkoch a vysvetľovali detaily týchto technológií zdôrazňujúc ich **aplikácie v leteckom priemysle a strojárskom priemysle**, ako aj vzrušujúce príležitosti, ktoré ponúkajú budúcim inžinierom a odborníkom v oblasti leteckého a vesmírneho inžinierstva. Okrem toho fakulty využili leteckú show ako platformu na **propagáciu svojich študijných programov**. Potenciálni študenti a rodičia sa mohli dozvedieť informácie o rôznych kurzoch ponúkaných v oblasti strojárstva a leteckého inžinierstva zdôrazňujúc odhodlanie Technickej univerzity v Košiciach pri výchove budúcich inovátorov v týchto kľúčových odvetviach.

Aj napriek nepriazni počasia sa podarilo odprezentovať spomínané fakulty pred **viac ako 17 000 návštevníkmi**, ktorí túto leteckú šou navštívili.

Autor:
doc. Ing. Ján Král, PhD.

Summary:
Each year, the Košice Aeroclub organises the Aviation Days of the Košice Region in cooperation with the Košice Self-governing region and several partners, which included the Faculty of Aeronautics and the Faculty of Mechanical Engineering once again this year. More than 17 000 visitors attended this year's event. Both the Faculty of Aeronautics and the Faculty of Mechanical Engineering displayed a variety of interactive exhibits at the event. In addition, the faculties took advantage of the air show as a platform to promote their degree programs. Potential students and parents were able to find out information about the various courses offered in the field of Mechanical and Aerospace Engineering highlighting TUKE's commitment in educating future innovators in these key sectors.

Významné stretnutia SĽF TUKE počas leta

Delegácia zahraničnej pracovnej cesty prezidentky SR. Foto: archív SĽF TUKE

Ako prvý poctil svojou návštevou Strojnícku fakultu TUKE **štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Slavomír Partila s riaditeľom odboru stredných škôl Karolom Jakubíkom**. Zástupcov ministerstva zaujala nielen prezentácia fakulty, ale aj jazda vodíkovým autobusom a biomedicínske implantáty.

Hneď prvý augustový deň navštívil SĽF TUKE **minister hospodárstva Peter Dovhun spolu so štátnym tajomníkom Petrom Švecom**, ktorí si prehládli vybrané laboratóriá Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach. Okrem exponátov z medzinárodnej výstavy Expo Dubaj 2020 si prezreli Prototypové a inovačné centrum a osobne vyskúšali jazdu na vodíkových trojkolkách.

O týždeň na to poctil svojou návštevou Technickú univerzitu v Košiciach a Strojnícku fakultu **minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Daniel**

Bútora, štátni tajomníci Slavomír Partila a Michal Fedák a ďalší zástupcovia ministerstva školstva. Predmetom spoločného stretnutia s vedením univerzity a vedením fakulty bola vízia kooperácie ministerstva školstva, TUKE, SĽF a technických stredných škôl s cieľom budúcej spolupráce s koncernom Volvo Car Košice (Valalíky Industrial park).

V posledné augustové dni sa Strojnícka fakulta TUKE zúčastnila **zahraničnej pracovnej cesty na Fraunhoferovom inštitúte v nemeckom meste Magdeburg v protokole prezidentky SR jej excelencie Zuzany Čaputovej**. Na pracovnom stretnutí boli preberané témy potenciálnej spolupráce v oblasti strojárnej výroby, automatizácie, robotiky, využitia virtuálnej reality, biomedicínskeho inžinierstva a vodíkových technológií. Ide o začiatok sľubnej spolupráce, ktorá bola podporená rezortným ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR Danielom Bútorom

a ministrom hospodárstva SR Petrom Dovhunom. Druhou časťou zahraničnej pracovnej cesty bolo udelenie ceny cisára Otta prezidentke SR za rok 2023 z rúk primátorky Nemeckého mesta Magdeburg pani Simone Borris. Súčasťou slávnostného ceremoniálu bol aj bývalý nemecký prezident Joachim Gauck.

Autor:
prof. Ing. Tomáš Brestovič, PhD.

Summary:
Several significant meetings of the TUKE Faculty of Mechanical Engineering Management were held with state representatives of the Slovak Republic during the summer months. The State Secretary of the Ministry of Education, Science, Research and Sports of the Slovak Republic, Slavomír Partila was the first to honour the TUKE Faculty of Mechanical Engineering who visited the Faculty with the Director of the Secondary Schools Department, Karol Jakubík. On the first day of August, the Minister of Economy, Peter Dovhun and the State Secretary, Peter Švec also visited the Faculty. A week later, the Minister of Education, Science, Research and Sports of the Slovak Republic, Daniel Bútora, along with State Secretaries, Slavomír Partila and Michal Fedák and other representatives of the Ministry of Education honoured the Technical University of Košice and the Faculty of Mechanical Engineering with their visit. In the last days of August, the TUKE Faculty of Mechanical Engineering participated in a foreign business trip to the Fraunhofer Institute in German Magdeburg, in the protocol of the President of the Slovak Republic, Zuzana Čaputová.

TUKE na svetovom podujatí NAFSA 2023

Delegácia SR a zástupcovia slovenských univerzít na networkingovom podujatí / NAFSA, Washington, D.C. [USA]. Foto: Archív TUKE

Na v poradí už 75. ročníku svetovej konferencie **NAFSA 2023**, ktorá sa konala od 30. mája do 2. júna 2023 v americkom meste Washington, D.C., mala svoje zastúpenie aj Technická univerzita v Košiciach. V rámci **slovenského pavilónu** prezentoval medzinárodné edukačné a vedeckovýskumné aktivity TUKE doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD., prodekan Fakulty umení TUKE.

NAFSA patrí k najväčším svetovým podujatiam zameraným na medzinárodné vzdelávanie, mobilitu, ako aj na inovácie a stratégie v edukácii. Aj tentokrát NAFSA hostovala **medzinárodné univerzitné tímy z viac ako 100 krajín sveta**. Aktuálny ročník ponúkol možnosť nadväzovať a rozvíjať inštitucionálne partnerstvá na podporu inkluzívnej budúcnosti a internacionalizáciu vo vzdelávaní. Zastúpenie Slovenska je v rámci NAFSA

Annual Conference & Expo 2023 **historicky prvé**. V gescii MŠVVaŠ SR a v koordinácii Mgr. Michala Fedáka, štátneho tajomníka pre vedu, výskum a vysoké školstvo, sa konferencie zúčastnilo **10 slovenských univerzít**. Technickú univerzitu v Košiciach prezentoval **doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.**, v tom čase v zastúpení prorektora TUKE pre zahraničné vzťahy a mobilitu prof. Ing. Radovana Hudáka, PhD.

Prezentácia portfólia TUKE bola venovaná predovšetkým medzinárodnej kooperácii, mobilitám a tiež aktivitám v rámci aliancie európskych univerzít Ulysseus. Súčasťou prezentácie boli nielen vzdelávacie, ale i výskumné aktivity univerzity. Prodekan FU TUKE doc. Richard Kitta predstavil stratégie TUKE týkajúce sa rozvoja a podpory transferu technológií s dôrazom na digitalizáciu a kreatívny priemysel.

Fokus na interdisciplinárne vedeckovýskumné projekty je vo všeobecnosti vysoký a zo strany potenciálnych partnerov v rámci podujatí NAFSA bol rovnako evidentný. Technická univerzita v Košiciach mala svoje zastúpenie aj na národnom networkingovom podujatí, ktorého hosťiteľom bol štátny tajomník MŠVVaŠ SR Michal Fedák v spolupráci s Radovanom Javorčíkom, veľvyslancom SR vo Washingtone, D.C. Dôležitým krokom z pohľadu prepájania medzinárodných kreatívnych aktivít v rámci univerzít bolo aj **bilaterálne stretnutie na univerzite v Pittsburghu**, ako aj **návšteva miestneho Múzea Andyho Warhola**. Technickú univerzitu v Košiciach v rámci slovenskej delegácie zastupoval doc. Richard Kitta, ktorého tím z Fakulty umení je od roku 2019 zapojený do procesu rekonštrukcie Múzea moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

Akcia NAFSA 2023 patrí zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR k pilotným a bola realizovaná v rámci internacionalizácie slovenského vysokého školstva v zahraničí. Viac informácií: www.nafsa.org.

Autor:
Mgr. art. Eva Jenčuráková, ArtD.

Summary:
The Technical University of Košice was also represented at the NAFSA 2023 World Conference, which took place from 30 May to 2 June 2023 in Washington, D.C. [USA]. Within the Slovak pavilion, the international educational and scientific research activities of TUKE were presented by Assoc. Prof. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD., a Vice-Dean of the TUKE Faculty of Arts.

Projekt Digarted: inovatívna digitálna platforma

Digarted („Digital Art Education“) je medzinárodný projekt pre pokročilé a inovatívne formy vzdelávania v umeleckých oblastiach, v ktorom ako hlavný partner participuje Fakulta umení TUKE v spolupráci s Ekonomickou fakultou TUKE. Počas uplynulých dvoch rokov platforma projektu vygenerovala viacero podnetných výstupov a inovatívnych riešení. Jedným z nich je rozsiahly súbor digitálnych nástrojov, vrátane metodiky, ktoré majú vytvoriť nové možnosti vo vzdelávaní mladých umelcov rôzneho zamerania, ako aj podporiť pedagógov pri efektívnom využívaní nových softvérových nástrojov.

Projekt je tiež zaujímavý z pohľadu medziodporovej kooperácie medzi Fakultou umení a Ekonomickou fakultou TUKE.

„Pri formulovaní konceptu projektu sme sa zamerali aj na možnosti implementácie výstupov, ktoré podporujú rozvoj kreatívneho priemyslu v regióne. V súčasnosti ide o málo rozvinuté, no zároveň veľmi perspektívne odvetvie našej ekonomiky,“ uvádza manažérka projektu Ing. Manuela Raisová, PhD. [EkF]. Projekt je tiež súčasťou dlhodobej stratégie zameranej na podporu a rozvoj kreatívneho priemyslu v regionálnom a celoslovenskom meradle.

Jednou z množstva aktivít bolo projektové stretnutie partnerov v júli 2023 na Akadémii umení v Belehrade [Srbsko]. Stretnutie spojené s workshopom bolo zamerané na implementáciu softvérových platforiem určených pre umelecký vzdelávací proces. Jedným z účastníkov workshopu zameraného na 3D herný engine a generatívnu real time grafiku bol Mgr. art. Patrik Knoblich, doktorand Katedry dizajnu FU TUKE. „Projekt mi poskytol cenné informácie v oblasti

Stretnutie partnerov projektu Digarted na Akadémii umení v Belehrade [Srbsko]. Foto: Archív TUKE

softvérových možností, ktoré viem zdieľať so svojimi študentmi. Workshopy boli zacielené na nové postupy, ktoré sa dajú využiť nielen v rámci výuky, ale aj v iných vedecko-umeleckých činnostiach. Projekt Digarted bol pre mňa tiež skvelou príležitosťou pre nadviazanie potenciálnej spolupráce. V neposlednom rade som mal možnosť navštíviť krajinu Európy, ktorú som doteraz nepoznal – jej kultúru, históriu či vzdelávací systém.“

Európsky projekt Digarted vstupuje do svojej záverečnej fázy a v príprave je ešte niekoľko zaujímavých výstupov, o ktorých sa budete môcť dozvedieť viac v januári 2024, a to na oficiálnych stránkach projektu: digarted.eu a www.youtube.com/@DigartedProject.

Projekt: Digarted – Digital Art Courses in Higher Education Institutions

Forma projektu: Erasmus+ 2021-1-PL01-KA220-HED-000029379

Koordinátor projektu (TUKE):
doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.
Fakulta umení TUKE

Konzorcium partnerov projektu:
University of Humanities and Economics, Łódź [PL] – líder projektu, Technická univerzita v Košiciach [SK], digitAI [GR], Makslas Academy – Art Academy of Latvia [LAT], CETRI – Center for Technology Research and Innovation [CY], University of Arts in Belgrade [SRB].

Autor:
Mgr. art. Peter Hric

Summary:
Digarted is an international project for advanced and innovative forms of education in artistic fields, in which as the main partners are the TUKE Faculty of Arts along with the TUKE Faculty of Economics. In July 2023, a partner project meeting took place in Belgrade, in Serbia.

FS Jahodná oslavuje 40. výročie svojho založenia!

Technická univerzita v Košiciach ponúka študentom okrem štúdia aj pôsobenie vo **folklórnom súbore Jahodná**, ktorý univerzita zastrešuje už od roku 1983. Aktuálni členovia pozostávajú zo stredoškólkov, vysokoškólkov a pracujúcich. Folklórny súbor sa člení na dve zložky, a to tanečnú a hudobnú. Tréningy oboch zložiek prebiehajú v priestoroch bývalého T-klubu vo vysokoškolskom internáte na Urbánkovej 2 každý pondelok a stredom od 19.00 h. Pôsobenie vo folklórnom súbore nespôsobuje len zlepšenie kondície, zvýšenie endorfínov, ale prináša aj nové lásky či nové dobrodružstvá.

Na jeseň, konkrétne **25. 11. 2023**, folklórny súbor uvedie **výročný program pri príležitosti 40 rokov od svojho založenia**. Program bude výnimočný tým, že sa na javisku stretne okolo 100 účinkujúcich, ktorí pôsobili od roku 1983 až po súčasnosť. Počas programu precestujeme celé Slovensko, západ bude

reprezentovaný Myjavou, stred Horehronským tancom a z východu ponúkne folklórny súbor až 4 tance z regiónov Šariš a Zemplín. Program doplní hudobná zložka a nebudú chýbať ani spevácke čísla v podaní bývalých speváčok súboru, Harčarov z Pozdišoviec či Bakšanských parobkov z Kokšov-Bakše. Pozvanie do programu prijal aj multiinštrumentalista Michal Smetanka. Všetci pozvaní hostia už v minulosti spolupracovali s jubilujúcim folklórnym súborom a vytvorili sa tak aj veľmi priateľské väzby. Harčarki z Pozdišoviec absolvovali spolu s Jahodnou zahraničný zájazd v čínskom meste Hangzhou a Bakšanske parobci sprevádzali hudobne aj spevácky súbor na bosniackom festivale v Prijedore, kde sa súbor predstavil na konci júna tohto roku. Folklórny súbor Jahodná okrem krajín ako Bosna, Chorvátsko či Česko reprezentoval slovenský folklór aj v Mexiku, Číne a aj na Cypre. Premiérový program folklórneho súboru

Jahodná sa bude konať **v priestoroch Kultúrno-spoločenského centra na Jedlíkovej 7 v Košiciach**. Je nám ctou, že program sa bude konať pod záštitou Technickej univerzity v Košiciach, a radi tam privítame aj študentov univerzity.

Programu predchádza niekoľkomesačná príprava. Myjavské kľbovky, mužské čapáše pri verbunku či rýchle cifrovanie okolo fľaše pri fľaškovom tanci, to všetko by sme aktuálne mohli vidieť na tanečnej sále FS Jahodná. Počas najbližších týždňov súčasných členov prídu mentorovať aj súrodenci zo známej obce a výsledkom spolupráce bude nová choreografia, ktorú súbor uvedie v rámci výročného programu. Vďaka podpore zo strany Technickej univerzity v Košiciach bude mať súčasná generácia tanečníkov nové nádherné kroje z Parchovian a tanečníci sa budú tešiť z nových číziem a lajblíkov. Ku kvalitnej príprave programu neodmysliteľne patrí aj **vikendové sústreďenie**, ktoré sa uskutoční **v priestoroch UVZ Herľany**, ktoré spravuje Technická univerzita v Košiciach. Súborové sústreďenie prispieva nielen ku skvalitneniu prípravy, ale utužuje aj kolektív, najmä čo sa týka nových a starších členov. Noví členovia prichádzajú do súboru na základe **konkurzu**, ktorý sa organizuje vždy **na začiatku zimného semestra** v novom akademickom roku.

Autor:
Alexandra Hrešková

Summary:
On November 25, 2023, on the premises of the Cultural and Social Centre at Jedlíkova 7 in Košice will be held an annual programme on the 40th Anniversary of the Folklore Ensemble Jahodná founding.

Slávnostné promócie Univerzity tretieho veku

Foto: Ing. Róbert Klik

Slávnostné promócie Univerzity tretieho veku v Košiciach sa uskutočnili 17. 5. 2023 v Aule Maxima, na akademickom pôde Technickej univerzity v Košiciach, ktorými sa ukončil akademický rok 2022/2023. Po dvojročnej prestávke, ktorá súvisela so šíriacim sa ochorením COVID-19, a s cieľom chrániť najrizikovejšiu skupinu ľudí – seniorov, si naši najstarší študenti za svoje odhodlanie znovu zasadiť do vysokoškolských lavíc, snahu a úsilie študovať, s radosťou a túžobným očakávaním prevzali Osvedčenie z rúk prorektora pre vzdelávanie TUKE prof. Ing. Ervina Lumnitzera, PhD. Počet absolventov po pandemickej prestávke klesol takmer o polovicu v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

Štúdium ukončilo spolu 59 študentov, a to v 5 odboroch štúdia:
Psychohygienu – 24 študentov
Dejiny umenia – 12 študentov
Košice na križovatke dejín – 10 študentov
Farmácia – 8 študentov
Veterinárna medicína – 5 študentov

Na znak úcty a vďaka pán prorektor pre vzdelávanie odovzdal **pamätnú medailu pani Zuzane Betíkovej**, narodennej 1938, ako najstaršej tohtoročnej absolventke UTV, a **Ing. Jurajovi Lopatníkovi**, narodenému 1941, ako najstaršiemu tohtoročnému absolventovi. Za dlhoročnú spoluprácu, podporu a aktívny prístup v šírení myšlienky seniorského vzdelávania a celkovej

aktivizácie starších ľudí na Slovensku medailu prevzala aj **Ing. Lucia Hrebeňárová**, prezidentka Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku.

Po slávnostnej časti promócií prišli so svojím milým programom vyčariť úsmev na tvári všetkým prítomným detičky zo škôlky Akademik, ktorá spolupracuje s Technickou univerzitou v Košiciach.

Autor:
redakcia HALÓ TU

Summary:
On May 17, 2023, the graduation ceremony of the University of the Third Age took place in the Aula Maxima Hall in Košice.

Zo života Európskej univerzity Ulysseus

Účastníci podujatia Open Event v Bruseli, december 2023. Foto: Óscar Romero

Financovanie na ďalšie štyri roky potvrdené

Európska univerzita Ulysseus sa posúva do ďalšej fázy svojho pôsobenia, ktorá zvýrazní silné pôsobenie v oblasti vzdelávania, vedy a inovácií a zároveň podporí rôznorodosť, komplementaritu

a multikulturalitu. Európska komisia potvrdila projektu finančnú podporu vo výške 12,8 mil. EUR na ďalšie štyri roky, čo umožní konsolidáciu programov a štruktúr vytvorených v prvej fáze projektu a rozvoj nových aktivít pre upevnenie pozície aliancie ako digitálnej aj teritoriálnej európskej univerzity. Vďaka pokračovaniu

projektu sa Ulysseus stane katalyzátorom zavádzania nových modelov, nástrojov a právnych rámcov, ktoré urýchlia transformáciu všetkých univerzít v Európe. Podpora zároveň znamená zelenú rozšíreniu aliancie na 8 partnerských univerzít. Ďalšia fáza projektu začína v novembri 2023 a končí v októbri 2027.

Predstavenie nových členov aliancie

V rámci ďalšej fázy pôsobenia sa inováčný ekosystém Ulysseus rozrastá o dvoch nových univerzitných členov, ktorí ho významne doplnia vďaka širokému záberu svojich vzdelávacích a výskumných aktivít:

Univerzita v Münsteri je jednou z najväčších univerzít v Nemecku s bohatou a dlhoročnou tradíciou. Inštitucionálny základ univerzity tvorí 15 fakúlt, 120 študijných programov a približne 30 výskumných centier. Na univerzite študuje viac ako 44 000 študentov a pôsobí vyše 7 400 akademických a neakademických zamestnancov. Dva klastre excelentnosti, desať centier spoločného výskumu, niekoľko výskumných vzdelávacích skupín a 30 výskumných centier spoločne napredujú v inter- a transdisciplinárnom kolaboratívnom výskume a individuálnych disciplinárnych výskumných projektoch.

Univerzita Čierna Hora je najstaršou a jedinou verejnou univerzitou v Čiernej Hore. Jej celkovo 19 fakúlt ponúka pre 17 000 študentov komplexné spektrum vzdelávania v oblasti spoločenských, humanitných, technických, prírodných vied a medicíny. Univerzita s viac ako 600 akademickými zamestnancami je vedúcou vedeckovýskumnou inštitúciou v krajine a upevňuje si svoju pozíciu medzinárodnou spolupracou a projektovými aktivitami zameranými na podporu vedeckovýskumných kapacít. Prostredníctvom aktívnej spolupráce s podnikateľským a verejným sektorom si univerzita neustále upevňuje väzby s ekonomickým, sociálnym a medzinárodným prostredím.

Spoločný študijný program UlysseusCitiesMD

Európska univerzita Ulysseus spúšťa svoj prvý spoločný inžiniersky/magisterský študijný program. Program **UlysseusCitiesMD** sa zaoberá hlavnými výzvami v prioritných otázkach európskej politiky – **energetická transformácia a dekarbonizované systémy**.

Partnerské univerzity Európskej univerzity Ulysseus. Zdroj: Univerzita v Seville

Študijný program je zastrešený šiestimi zakladajúcimi univerzitami aliancie Ulysseus a má za cieľ ponúknuť spoločný a plne nadnárodný program založený na aktuálnych výzvach, pričom interdisciplinárnym spôsobom spája oblasti energetiky, dopravy, mobility a inteligentných miest s cieľom riešiť kľúčové výzvy v oblasti energetickej transformácie a dekarbonizovaných systémov. Učebné osnovy sú navrhnuté tak, aby prilákali vysokokvalifikovaných študentov v rámci aj mimo EÚ, a sú v súlade s najnovšími potrebami trhu práce a výskumu a inovácií vrátane spravodlivého prechodu na obnoviteľné energie a rozvoj inteligentných miest a mestských oblastí. Štúdium pozostáva zo štúdia u rôznych univerzitných partnerov aliancie – prvý semester absolvuje študent na Univerzite v Seville, druhý na TUKE, tretí a štvrtý na niektorej z ďalších 4 univerzít. Všetky informácie o študijnom programe sú dostupné na webovej stránke UlysseusCitiesMD: www.ulyssseus.eu/ulyssseuscitiesmd.

Autor:
Ing. Viliam Fedák

Summary:
Ulysseus, the European University has received funding for the following four years. The European Commission has confirmed a project financial grant of 12.8 million euro. As part of the next phase, the Ulysseus innovation ecosystem shall be branched out with two new university members: the University of Münster and the University of Montenegro. At the same time, Ulysseus European University is launching its first joint Engineering/Master's degree programmes. The UlysseusCitiesMD programme deals with major challenges in priority European policy issues – Energy transition and Decarbonised systems.

Detská univerzita TUKE 2023

„Sme TU pre deti“

Foto: Ivan Fábry

Záujem o vysokoškolské štúdium je potrebné rozvíjať už v myslení tej najmladšej generácie, pretože v nich môžeme vidieť našich potenciálnych študentov. Už 18-krát sme odštartovali úspešný projekt **detskej univerzity „Sme TU pre deti“** a začiatkom leta deti 4. – 6. ročníka ZŠ aj napriek obdobiu letných prázdnin zasadli do netradičných školských lavíc s túžbou objavovať nové veci, ktorá sa pretavila do množstva nových zážitkov a nových priateľstiev.

Deň prvý

Konečne sme sa dočkali a začal sa 18. ročník detskej univerzity na Technickej univerzite v Košiciach. Ráno sme privítali žiakov základných škôl pripravených na preskúmanie 9 fakúlt našej alma

mater. Po úvodnej prednáške o našej škole sme ako prví navštívili **Ekonomickú fakultu**. Tam si pre nás pripravili logickú hru s názvom Dilema väzňa. Hra nás naučila spolupracovať a najlepší hráči si odniesli veľkú motiváciu, ktorou bol mesiac plný peňazí. V parku sa tímy premiešali a za úlohu dostali hľadať po areáli odpovede na otázky týkajúce sa financií. Znova si 3 najlepšie tímy odniesli výslužku.

Po obednej prestávke na nás čakali na **Fakulte materiálov, metalurgie a recyklácie**. Naučili sme sa, čo prináša práca s mikroskopom, niečo o zlato a striebre či aký je rozdiel medzi normálnymi plastmi a bioplastmi. Deti si vyskúšali rozobrať staré mobily, ryžovali zlato a nakoniec sa naučili písať tajné správy pomocou chémie a vedy.

Deň druhý

Hneď ráno sme sa vydali na **Fakultu umení**, kde sa deti rozdelili do skupín. V každej si mohli vyskúšať inú tvorivú činnosť. V Ateliéri slobodnej kreativity 3D si deti vyskúšali modelovanie z hliny. Dostali tému „sen“, z ktorej vznikli veľmi pekné výtvy. Ďalej nasledovala Katedra architektúry. Tu zas budovali mestá z bieleho a ružového polystyrénu. Umenie je rôznorodé, a tak sme nahliadli aj do fotokomory.

Popoludní nasledovala **Fakulta elektrotechniky a informatiky**. Na Katedre fyziky mohli deti nazrieť do tajov elektromagnetizmu (vizualizovať magnetické a elektromagnetické pole; zastreliť sa z magnetického dela; otestovať niektoré vlastnosti magnetickej kvapaliny a mnoho ďalšieho) a vlastnoručne si skonštruovať elektromotor. Najzaujímavejšie pre deti bolo asi stretnutie a rozprávanie sa s robotom a umelou inteligenciou, ktorému kladli rôzne otázky. Poučné však bolo aj programovanie hry a učenie sa o magnetoch.

Deň tretí

Tretí deň sme začali na **Fakulte výrobných technológií v Prešove**. O zábavu sme mali poriadne postarané. Pracovníci fakulty si pre deti pripravili 8 aktivít, športové aj vedecké. Medzi športové patrilo stolný tenis, silomer alebo pretláčanie rukou. Čo sa týka vedy, deti mali možnosť bližšie spoznať 3D tlač alebo skamarátiť sa s Robotom NAO. Medzi najviac obľúbenú aktivitu patrilo vreskomer, ktorý asi nie je potrebné bližšie opisovať. Na konci sa konal šampionát

v pretláčaní rukou, kde šampión dokonca pretlačil aj niektorých animátorov.

Po obede sme sa presunuli na **Fakultu baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií**, kde sme bližšie spoznávali tajomstvá nerastných surovín, vesmíru a vzácnych kameňov. Mali sme možnosť vidieť, ako je možné odfiltrovať nerastné suroviny, a potom sme sa presunuli do hlavnej budovy na expozíciu zbierok, ktorá je súčasťou Ústavu geovied FBERG. Deti tam mali možnosť vidieť všetko od zlata až po fosílie.

Deň štvrtý

Spolu so slnečným ránom prišlo aj na predposledný deň Detskej univerzity TUKE 2023, ktorý sme odštartovali na **Stavebnej fakulte**. Naši mladí študenti mali v prvej časti programu príležitosť vyskúšať si tvorbu betónu pomocou potrebných ingrediencií, po ktorej nasledovalo testovanie a meranie tvrdosti betónovej kocky. Druhá časť nám dala možnosť stať sa stavebným architektom, pričom bolo potrebné popasovať sa s výstavbou najvyššej veže z cestovín a cukríkov marshmallow.

Naše ďalšie kroky smerovali na **Strojnícku fakultu**, ktorá už pre nás mala pripravené viaceré stanoviská s rôznymi hrami. V úvode sme mali akustickú prednášku, kde sme si otestovali hlasivky. Nasledoval turnaj v robotickom futbale, ktorý prebiehal za pomoci hlasného povzudzovania všetkých našich študentov. Ďalšie kroky smerovali k spoznávaniu ozubených prevodov a manipulácii na žeriave s bremenom. Deň plný štúdiá a súťaženía deti zakončili pokusmi a meraním svojej sily pomocou silomeru.

Deň piaty

Posledný, piaty deň sme strávili na **Leteckej fakulte**, ktorá si pre nás pripravila veľmi pútavé stanoviská so zameraním na letectvo, letovú dopravu, družice a lietadlá. Deti sa mohli posadiť do skutočného vojenského vrtuľníka, kde mali príležitosť zistiť, ako sa cítia piloti a posádka.

Dozvedeli sa veľa informácií o bezpečných lietadlách a kvadrokoptéroch. Súčasťou tohto stanoviska bola i ukážka akrobacie s dronom. V simulačnom centre si vyskúšali riadenie letovej prevádzky a v satelitnom centre sa dozvedeli o slovenskej družici, ktorá obieha našu Zem. Celý týždeň sme zavŕšili **slávnostnými promóciami v Aule Maxima** za prítomnosti rodičov, starých rodičov a súrodencov, kde boli deťom odovzdané diplomy. Vytvorili sa však najmä nové priateľstvá a túžba po objavovaní nových vecí.

Naše poďakovanie patrí animátorom – Peti Kolembusovej, Kristínke Novotňáčkovej, Zuzke Marcinkovej, Jarovi Romančíkovi, Matúšovi Virostkovovi, Tomášovi Loššinskému, garantom jednotlivých fakúlt – Ing. Radovanovi Drábovi, PhD. [EkF], prof. Ing. Beatrice Plešingerovej, CSc. [FMMR], Ing. arch. Andrei

Bočkovej, ArtD. [FU], doc. Ing. Jánovi Papajovi, PhD. [FEI], Ing. Monike Trojanovej, PhD. [FVT], doc. Mgr. Máriovi Molokáčovi, PhD. [FBERG], Ing. Ivovi Demjanovi, PhD. [SvF], Ing. Marekovi Moravcovi, PhD. [SjF], Mgr. Petrovi Čekanovi, PhD. [LF], ale najmä všetkým kolegom, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k úspešnému priebehu detskej univerzity.

Autor:

Ing. Adriana Tóthová

Summary:

The Children's University "We are TU for Children" was prepared by teachers of all faculties for 60 children for the 18th time. From July 10, 2023, the TUKE opened its doors to all curious children who, despite the summer holidays, desired for knowledge and discovering new things.

Foto: Ivan Fábry

Foto: Ivan Fábry

Vzdelávanie s MyMachine Slovakia plní detské sny

Tvorivé workshopy MyMachine 2022/2023. Foto: archív MyMachine

MyMachine je názov medzinárodného vzdelávacieho programu, ktorý sa v súčasnosti realizuje v trinástich krajinách sveta od Mexika a USA cez Nórsko či Portugalsko až po Juhoafrickú republiku a Keňu. V našich končinách ho zastrešuje Karpatská nadácia. V priebehu uplynulých **7 ročníkov** sa do projektu v rámci Slovenska zapojilo **1 223 žiakov základných škôl, 354 stredoškôlkov a 210 vysokoškolských študentov** z viacerých slovenských univerzít (TUKE, UNIZA, STUBA, TUZVO, TRUNI, PU), výsledkom čoho bolo **60 originálnych vynálezov**. Z radov našej alma mater sa do projektu zapájajú dve fakulty – Strojnícka fakulta (odborný garant) a Fakulta umení.

Ťažisko vzdelávacieho programu tkvie v **prepájaní troch úrovní vzdelávacieho systému** – základné, stredné a vysoké školy. Program je určený najmä pre technické smery vzdelávania (STEM) v spojení s dizajnom a umením. Účastníci majú

možnosť rozvíjať svoje tvorivé i kritické myslenie, komunikačné a prezentačné zručnosti, ako aj tímovú spoluprácu. Vzdelávacie program je realizovaný počas jedného školského roka a pozostáva z troch fáz: **myšlienka** – žiaci základných škôl kreujú nápady a vynálezy; **koncept** – detské vynálezy putujú k študentom vysokých škôl, ktorí sa ich snažia pretaviť do funkčných konceptov a konkrétnych plánov na realizáciu; **prototyp** – koncepty sú postúpené stredoškôlkom z technicky zameraných škôl, ktorí ich v spolupráci s ich pedagógmi či partnermi z praxe pretavia do funkčných prototypov. Jednotlivé vynálezy sú v závere školského roka odprezentované počas výstavy **MyMachine Expo**.

Súčasťou minuloročnej edície projektu boli aj traja študenti Katedry dizajnu FU TUKE – **Dorota Bičárová, Bc. Karolína Kotiková a Bc. Dávid Gold**, ktorí sa zhodujú na tom, že práca s deťmi je pre nich inšpiratívna a obohacujúca,

pomáha im vystúpiť z komfortnej zóny a byť otvorení novým riešeniam. **Dorota Bičárová** túto skúsenosť popisuje nasledovne: „Projekt MyMachine by som ohodnotila veľmi pozitívne. Zo začiatku som mala strach, či budem všetko aj v kombinácii so školou stíhať. Práve tým, že sme pracovali v tíme a úlohy sme si rozdelili, sa to dalo zvládnuť. Super bolo to, že sme boli v kontakte so študentmi z rôznych fakúlt a aj vysokých škôl a pracovali sme na niečom reálnom, čo by potešilo deti na základnej škole.“

Mgr. art. Karin Kolesárová sa programu zúčastnila dvakrát a projekt hodnotí slovami: „Deti často nerozmyšľajú nad tým, čo sa dá alebo nedá vyrobiť, a prajú si aj vynálezy ako čítanie myšlienok alebo čarovné topánky, ktoré ich naučia tancovať. My ako dizajnéri a strojárji sme museli začať spolupracovať a navzájom si odovzdávať svoje vedomosti a skúsenosti, aby sme želania detí splnili v čo najväčšej miere. Celkovo tento projekt hodnotím veľmi optimisticky a verím, že ešte mnoho študentov si celý proces vyskúša na vlastnej koži, aby deti mali radosť zo splnených želaní.“

Záujemcovia o účasť vo vzdelávacom programe MyMachine Slovakia v akademickom roku 2023/2024 sa môžu prihlásiť do 6. 10. 2023 prostredníctvom webovej stránky mymachine.sk/pridaj-sa/.

Autor:
Mgr. art. Eva Jenčuráková, ArtD.

Summary:
Two faculties of the TUKE – the Faculty of Mechanical Engineering and the Faculty of Arts – are regularly involved in the MyMachine International Education Programme.

MAO / Media Art Office: Modrá planéta

Organizátori MAO, lektori a najmenší účastníci workshopu „Kde je modrá planéta?“ UVP TECHNICOM, Košice. Foto: Mgr. art. Peter Hric

Mnohé digitálne inovácie súčasnosti sú dnes testované aj v oficiálnom edukačnom procese, prinášajú výzvy z pohľadu uplatnenia nových foriem vzdelávania a metodiky. V prípade vzdelávania žiakov základných škôl alebo detí predškolského veku ide navyše o výchovný, resp. výchovno-vzdelávacie proces. Sme obklopení infosférou, dokonca sme jej priamou súčasťou, akcelerujeme a sme akcelerovaní digitalizáciou a multitaskingom. Multimédiá, internetový priestor a nástroje AI rozširujú náš svet (alebo „modrú planétu“, na ktorej sa práve nachádzame). Ponúkajú nám nebývalé možnosti a tvoria čoraz dôležitejšiu súčasť každodenného života. A práve o tejto skúsenosti, ako i predpokladanej budúcnosti, je originálny vzdelávacie projekt pod názvom **„Modrá planéta“**, ktorý je súčasťou aktivít platformy **MAO / Media Art Office**. Odborníci z oblasti súčasného umenia, technológií a kreatívnej ekonomiky

pod hlavičkou MAO sú aktuálne rezidentmi Startup centra UVP TECHNICOM. „Naším zámerom je vytvorenie špecifického kurzu, vrátane rozšírenej metodiky, kde nové digitálne nástroje a techniky sú, spolu s tradičnými analógovými a overenými postupmi, v dynamickom, ale vyváženom stave,“ hovorí Ing. Manuela Raisová, PhD., členka platformy MAO. Dôvodov pre vznik takéhoto konceptu je viacero. V zahraničnom prostredí sa stretávame so vzdelávacími systémami, ktoré sú súčasťou širších medzirezortných – edukačných, kultúrnych či ekonomických stratégií. Nekonvenčný prístup MAO spočíva hlavne v prepojení tvorivých a technických oblastí. Pripravovaná rozšírená metodika je založená na princípe hry a asociatívnosti. „V prípade nedávneho workshopu „Kde je modrá planéta?“ sa žiaci z MŠ Němcovej v Košiciach stali na okamih „mimozemšťanmi“ a „vesmírnymi záhradníkmi“. S pomocou

lektorov si mohli otestovať svoje tvorivé schopnosti, a to na základe kreatívnych tímových úloh vo virtuálnej realite v kombinácii s reálnym fyzickým prostredím,“ uvádza Mgr. art. Eva Jenčuráková, ArtD., z tímu MAO. Podľa tvorcov projektu je práca v tíme tým najdôležitejším nástrojom. Komplexnosť, interdisciplinarita a environmentálny charakter pripravovaného vzdelávacieho kurzu, na ktorom sa podieľajú pedagógovia z viacerých fakúlt Technickej univerzity v Košiciach, má svoje opodstatnenie. „Modrá planéta“, ako príklad edukačného modelu, ponúka spôsoby rozvíjania kreatívnych odvetví v našom regióne. Vie byť inšpiráciou nielen pre univerzitné prostredie, ale aj tvorivú prax.

MAO / Media Art Office:
Richard Kitta, Manuela Raisová, Eva Jenčuráková a kol.

Spolupráca:
UVP TECHNICOM / Startup centrum TUKE CORE Labs / Fakulta umení TUKE

Viac na: www.facebook.com/mao.kosice.

Autor:
doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.

Summary:
The MAO / Media Art Office platform is developing an educational project for preschoolers and primary school pupils called “The Blue Planet” as part of a residency at the TUKE Startup Centre. The complexity, interdisciplinarity and environmental character of the upcoming educational course, which involves educators from several TUKE faculties, offers ways to develop creative industries in our region.

Športové leto s TUKE 2023

Foto: Ing. Róbert Klík

V hlavných úlohách športuchtivé deti, scenáristi z Oddelenia akademického športu ÚJSS TUKE a kulisy v podobe športovísk Technickej univerzity v Košiciach. Tak by sme v divadelnej terminológii mohli charakterizovať 8. ročník prímestských športových táborov na našej univerzite „**Športové leto s TUKE**“. A ročník 2023 by sme mohli rozdeliť dokonca až na 5 dejstiev, ktoré „odohrali“ aktéri v priebehu prvých dvoch prázdninových týždňov.

Cykloleto1 a Cykloleto2

Už tradične prvé dve dejstvá tohtoročných športových táborov tvorili multišportovo zamerané aktivity. Oblíbené indoorové športové aktivity ako vybíjaná, stolný tenis či florbal striedali cyklistické výjazdy za vodnými aktivitami ako kanoistika a kajaky na Hornáde, vodné lyže a wakeboarding na košickom Jazere či celodenný výlet na chatu TUKE na Ružíne. Bowling, minigolf a opekačka na Bankove výborne doplnili vonkajšie aktivity, ktoré opäť striedali aktivity ako strelba zo vzduchovky, súťaž športových

zručností či vedomostný kvíz. O oblube týchto táborov svedčí i fakt, že do dvoch týždňov od spustenia prihlasovania bola kapacita týchto táborov obsadená.

Futbalové leto

Takmer 40 nádejných futbalových hráčov malo možnosť na štadióne TUKE zdokonaľovať svoje futbalové zručnosti pod vedením trénerov z FK Slávia TU. Popri množstve tréningových jednotiek deti absolvovali bowling, florbal a besedy s medzinárodným rozhodcom Filipom Glovom a hráčmi prvotrigového FC Košice Borisom Turčákom, Milošom Lačným a Miroslavom Sovičom. Záverečný deň absolvovali deti výlet na Alpinku s gulášom a paintballom. Čerešničkou na torte bolo slávnostné ukončenie futbalového leta za účasti nášho reprezentačného brankára Mareka Rodáka.

Florbalové leto

Viac ako dvadsiatka detí si našla cestu do športových objektov na Jedlíkovej ulici, kde sa pod vedením mládežníckych

trénerov z FaBK ATU počas prázdninových dní zdokonaľovali vo florbale. Nechýbala beseda so špičkovým slovenským florbalistom či florbalovým rozhodcom. Vychádzka do blízkeho okolia, bedminton, stolný tenis či ďalšie interiérové športové aktivity zamestnali dostatočne mladých florbalistov. Záverečný deň s vyhodnotením i minigolfom dal bodku za týmto dejstvom Športového leta s TUKE 2023.

Leto s loptami

Premiérové dejstvo tematického športového tábora zameraného na loptové hry, najmä na volejbal, sa odohralo v telocvični na ul. Němcovej, odkiaľ deti vyrážali na ďalšie športové aktivity ako florbal, bowling či futbal. Aj tieto deti v závere týždňa zažili minigolf a opekačku na Bankove, pričom tento tábor ešte viac podčiarkol multišportový charakter Športového leta s TUKE i samotného športového diania na Technickej univerzite v Košiciach.

Takmer 110 účastníkov tohto ročníka Športového leta s TUKE znova potvrdilo, že počas letných mesiacov, kedy univerzita „oddychuje“, zároveň otvára svoje brány mladším ročníkom a spolu s Detskou univerzitou TUKE prezentuje našu alma mater ako inštitúciu, kde sa snúbi inteligencia s harmonickým všestranným rozvojom mladého človeka.

Autor:

Mgr. Ľuboš Vojtaško, PhD.

Summary:

The eighth year of the suburban sports camps "Sports Summer with TUKE" took place during the first two weeks of the holidays, where almost 110 children participated.

Letná TUKE Bežecká Výzva 2023

Oddelenie akademického športu ÚJSS TUKE zorganizovalo v poradí už **tretiu virtuálnu bežeckú výzvu**, ktorej cieľom bolo aktivizovať v letných mesiacoch študentov, zamestnancov i všetkých priateľov našej univerzity.

Cieľom a podmienkou úspešného absolvovania **Letnej TUKE Bežeckej Výzvy 2023** bolo v priebehu dvoch mesiacov od 3. 7. 2023 do 3. 9. 2023 nabehať spolu **40 km u žien a 80 km u mužov**. K nahrávaniu aktivít účastníci využili **športovú aplikáciu Strava**, ktorá umožňuje prehľadnú archiváciu individuálnych pohybových aktivít. Odmenou pre všetkých, ktorí sa na túto výzvu odhodlali a podmienky splnili, bola **účastnícka medaila**, ktorú bežcom venovalo Oddelenie akademického

športu ÚJSS TUKE. Do podujatia sa zapojilo **70 účastníkov**, pričom tri najaktívnejšie fakulty boli: FEI (18), EkF (11) a Sjf (8). Pri zohľadnení počtov zamestnancov a študentov jednotlivých fakúlt boli výsledky nasledovné: **1. miesto EkF, 2. miesto LF, 3. miesto FU**.

Podporu týmto virtuálnym športovým podujatiam vyjadril aj súčasný pán rektor **prof. Ing. Peter Mésároš, PhD.**, ktorý sa zúčastnil Zimnej aj Letnej edície Bežeckej Výzvy s TUKE 2023, čím len potvrdil, že šport a zdravý životný štýl má na našej univerzite skutočne pevné miesto.

Organizátori už teraz avizujú, že i v nasledujúcom skúškovom období po zimnom semestri sa bude konať ďalšia bežecká a cyklistická výzva.

Autor:

Mgr. Ľuboš Vojtaško, PhD.

Summary:

The Department of Academic Sports of ÚJSS TUKE organised the third virtual running challenge. The aim and condition for its successful completion was to run a total of 40 km for women and 80 km for men within two months from July 3, 2023 – September 3, 2023. A participation medal was a reward for all those who took on the challenge and met the conditions. Seventy runners participated in this event. The current Rector, Prof. Peter Mésároš, who participated in both the Winter and the Summer editions of the Running Challenge with TUKE 2023 was engaged in the challenge as well.

Cestuj do Dubrovníka na workshop o inováciách v extrakcii nerastných surovín

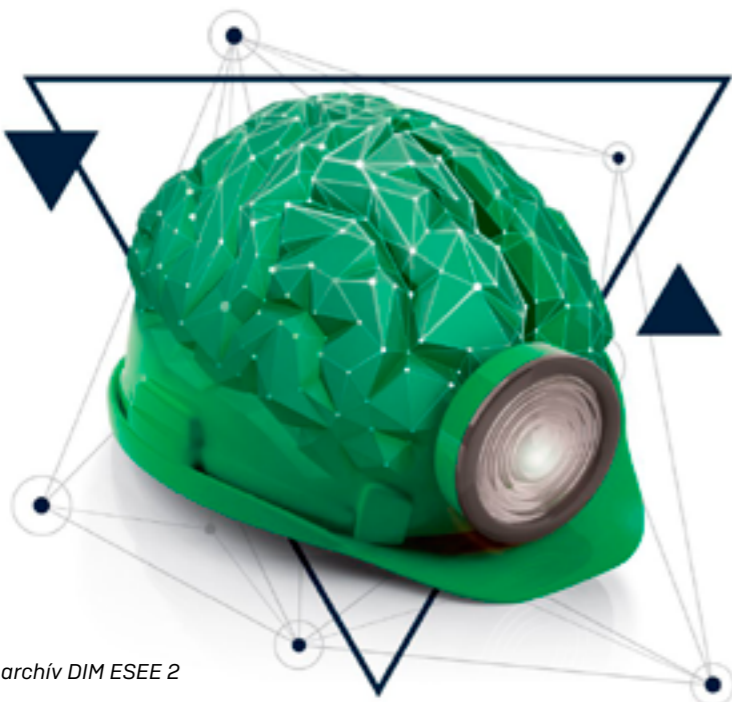

Foto: archív DIM ESEE 2

Medzinárodná škola DIM ESEE 2 je pokračovanie úspešného projektu, na ktorého riadení sa lokálne (ako partner projektu) podieľa Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v Košiciach. Projekt je zameraný na zvyšovanie inovatívnosti medzi odborníkmi v oblasti nerastných surovín v regiónoch východnej a juho-východnej Európy. Cieľom je zvýšiť podnikateľskú a inovačnú kapacitu absolventov a študentov vysokých škôl v tomto sektore. Tento rok sa podujatie bude konať od 18. do 20. októbra priamo v chorvátskom Dubrovniku s možnosťou účasti aj na diaľku.

Pre koho je podujatie určené?

Pre profesionálov (učitelia VŠ, absolventi, ale aj študenti III. stupňa štúdia) zo sektora nerastných surovín, ktorí ovládajú anglický jazyk a majú základné

znalosti súvisiace s tematikou aktuálneho ročníka, a ktorí pracujú v jednej z nasledujúcich oblastí: geológia, geologické inžinierstvo, geofyzika, banské inžinierstvo, úprava nerastných surovín a aplikované vedy o Zemi a podobne.

Téma na rok 2023: Inovácie v extrakcii nerastných surovín

Workshop bude v tomto roku zameraný na inovácie v extrakcii nerastných surovín, konkrétne na nasledovné témy: **1.** Metódy extrakcie trhavými prácami: Pokročilé technológie modelovania výbuchu pomocou elektronických rozbušiek (Austin Powder) / Ako nízko dokážeme ísť? – Extra nízko profilové zariadenie na podzemnú ťažbu nerastov (DOK-ING) **2.** Metódy mechanickej extrakcie: Najnovší vývoj v dobývaní tvrdých hornín (projekt IlluMINEation) / Dobývanie tvrdých hornín, skúsenosti s MX650

3. Inovatívne a udržateľné postupy ťažby: Odolní bio-inšpirovaní modulárni robotickí baníci – projekt Robominer / Digitalizovaný proces ťažby – projekt IlluMINEation / Diaľkový prieskum Zeme pre plánovanie ťažby / Budúcnosť smart ťažby **4.** Best cases: Zlepšenie výkonnosti drvenia nerastných surovín optimalizáciou trhavých prác pomocou pokročilých technológií / EPIROC Mobile Miner / bezpečnostný koncept pre odstrel v obyvných oblastiach (prípád z Leitendorfu)

Téma nasledujúceho ročníka 2024 bude: Inovácie v spracovaní rúd (16. – 18. október 2024).

Ako a dokedy sa prihlásiť?

Na registráciu slúži jednoduchý online formulár, ktorý je možné nájsť na stránke dim-esee.eu. Účast na podujatí je poplatná registračným poplatkom, ktorý zahŕňa ubytovanie, stravu a workshopové aktivity. V roku 2023 je účasť riešená hybridnou formou. Záujemca si teda môže zvoliť online alebo osobnú účasť. Pre viac informácií kontaktujte lokálneho koordinátora projektu e-mailom na adrese igor.duriska@tuke.sk. Viac informácií o medzinárodnej škole DIM ESEE 2 je možné nájsť na webe: dim-esee.eu.

Autor:

Ing. Igor Ďuriška, PhD.

Summary:

The DIM ESEE 2 International School will be held from October 18 – 20, 2023 in Dubrovnik, in Croatia, with a possibility of remote participation. The theme for 2023 – Innovations in Mineral Extraction.

Študenti FBERG si rozširujú svoje obzory na Erasmus mobilitách

Fakulta v rámci svojej internacionalizačnej politiky podporuje **mobility svojich študentov do partnerských inštitúcií v zahraničí** a výpovede samotných účastníkov sú dôkazom toho, že by mali byť integrovanou súčasťou ich vysokoškolského života. Teší nás, že každoročne vzrastá uvedomený záujem a spestruje sa paleta krajín, do ktorých naši študenti cestujú.

„Ako študent som počas môjho štúdia na FBERG absolvoval 4 programy Erasmus+, dvakrát kvôli štúdiu a dvakrát kvôli stáži. Študoval som v chorvátskej Rijeke a v poľskom Wroclave, logistické stáže som absolvoval taktiež v Rijeke. Počas času stráveného v zahraničí som spoznal množstvo študentov z rôznych krajín, a to nielen z Európy, ale aj z Afriky, Ázie či Južnej Ameriky. Mesiace, ktoré sme spolu strávili, nás veľmi zbližili, a to najmä počas lockdownu, keď sme spoločné večery trávili len na internátoch alebo v prenajatých apartmánoch. Taktiež sme často cestovali, chodili na výlety a rôzne akcie, jednoducho sme si užívali študentský život. S mnohými priateľmi dodnes udržiavam kontakt a stretávame sa navzájom v našich krajinách. Počas pobytu je študent odkázaný sám na seba, musí si všetko v cudzej krajine vybaviť sám, je to určite výborná vysoká škola života. Erasmus+ určite odporúčam každému, kto chce cestovať a spoznávať svet, kde sa mu otvárajú úplne nové príležitosti na rozvoj,“ uviedol Adam, DLP.

„Počas môjho Erasmus pobytu na Polytechnickej univerzite v Madride som zažil neuveriteľnú skúsenosť. Mesto

Zahranční študenti na Erasmus+ stretnutí pri Hale Stulecia vo Wroclave.

Foto: Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu

ma okúzliło svojou bohatou kultúrou, históriou a živým spôsobom života. Na univerzite som stretol študentov z rôznych krajín, čo prispelo k obohateniu mojich medzinárodných vzťahov. Výučba bola náročná, ale obohatila ma o nové perspektívy v mojom odbore. Bývanie v medzinárodnej študentskej rezidencii bolo skvelou príležitosťou na spoznávanie rôznych kultúr a jazykov. Madrid ponúkal nekonečné možnosti na objavovanie pamiatok, kaviarní a nočného života. Erasmus výmena v Madride mi priniesla nezabudnuteľné zážitky a nové priateľstvá, ktoré si budem cenit celý život,“ zhodnotil Maksym, VAZE.

„Erasmus študijný pobyt na Faculty of Maritime Studies v chorvátskej Rijeke bol pre mňa nezabudnuteľným dobrodružstvom. Profesori so svojou vášňou

pre námorné štúdiá ma inšpirovali, medzinárodné prostredie mi otvorilo nové pohľady na svet a krásne prístavné mesto Rijeka poskytlo nekonečné možnosti na objavovanie a zábavu. Erasmus mi umožnil zdokonaľiť sa nielen v štúdiu, ale aj v osobnom raste, a táto skúsenosť zostane v mojom srdci navždy“, spomína Juraj, KLG.

Autor:

Ing. Katarína Valentová

Summary:

As a part of its internationalisation policy, the Faculty of Mining, Ecology, Process Control and Geotechnologies supports the mobility of its students to foreign partner institutions. This article presents the positive experiences of three students on Erasmus+ mobilities abroad.

Prieniky AI, AR a vizuálnej komunikácie

Krajina zajtrajška – spolupráca s AI. Autor: Bc. Dávid Gold

Pojmy ako **umelá inteligencia (AI)** či **rozšírená realita (AR)** boli v letnom semestri uplynulého akademického roka často skloňované aj v **ateliéri Vizuálna komunikácia, Katedra dizajnu FU TUKE**. Študenti v rámci svojich semestrálnych, ale aj záverečných prác tvorivo experimentovali s digitálnymi nástrojmi využívajúcimi princípy AI či AR a snažili sa využiť ich potenciál pri vytváraní vlastných výstupov.

Študentka **Alexandra Suváková** sa v rámci svojej bakalárskej práce venovala návrhu a vizuálnemu spracovaniu kampane bojujúcej proti šíreniu dezinformácií. V praktickej časti práce Suváková tvorivo, ale uvážene využila nástroje ako **ChatGPT** alebo aplikáciu **Artivive** s cieľom demonštrovať ich využitie v grafickej praxi a zároveň rozšíriť možnosti svojej bakalárske práce o výdobytky dostupných digitálnych nástrojov. Využívanie umelej inteligencie študentovi **Filipovi Bácskaiovi**

zase najviac pomohlo najmä pri ateliérovom zadani zameranom na recyklačiu a separáciu odpadu. Spoluprácu s AI popisuje takto: „Okrem toho, že mi pomohla s vizuálom výslednej kampane, mi pomáhala aj pri generovaní nápadov a dokonca dokázala napísať takmer bezchybné texty pre sociálne siete. Primárne som využíval ChatGPT, ale pri niektorých zadaniach mi pomohol aj úžasný nástroj s názvom Midjourney. Dokopy som umelú inteligenciu dokázal zúžitkovať na troch predmetoch v rámci minulého semestra a určite ju plánujem využívať aj naďalej.“

Spomínané digitálne nástroje pri svojej tvorbe využívali aj **Bc. Karolína Kotiková** či **Bc. Dávid Gold**, ktorý pomocou nástroja ChatGPT vytvoril dystopický scenár budúcnosti našej planéty, ktorú ovládli kulturisti. K takémuto scenáru prostredníctvom aplikácie **Midjourney** vygeneroval pôsobivé obrazové materiály.

Kotiková si budúcnosť predstavuje v optimistickesom svetle a námetom pre jej výstup boli lety na Mars, ktoré spropagovala vo forme série animovaných plagátov. V procese kreovania semestrálnych výstupov boli obaja autori **v pozícii manažérov alebo art directorov**, ktorí riadili kreatívny proces, pričom digitálne nástroje využívali na urýchlenie a zefektívnenie požadovaného výstupu.

Záverom spomeňme ešte semestrálnu prácu **Bc. Štefanie Hajsákovvej**, ktorá sa rozhodla zareagovať na stále presvedčivejšie formy dezinformácií a hoaxov. Autorka svoju skúsenosť s digitálnymi nástrojmi na báze AI hodnotí nasledovne: „Umelá inteligencia či rozšírená realita, ako ich poznáme dnes, sú fascinujúcimi novinkami. Je dôležité si však uchovať kontrolu nad ich využitím, aby sa nestali vládcami, ale naďalej zostali užitočnými nástrojmi.“

Akými slovami by tento článok zhrnul nástroj ChatGPT? „Využitie umelej inteligencie a rozšírenej reality študentmi vizuálnej komunikácie v ich semestrálnych prácach otvára dvere do fascinujúcej budúcnosti tejto oblasti. S ich odhodlaním a inovatívnymi prístupmi si môžeme byť istí, že budúcnosť vizuálnej komunikácie bude plná zaujímavých a revolučných zmien.“

Autor:
Mgr. art. Eva Jenčuráková, ArtD.

Summary:
The article presents the semester works of the students of the Visual Communication Studio, who used digital tools based on artificial intelligence and augmented reality in their work.

IAESTE: Cestovanie, skúsenosti, zábava

Zdravíme vás všetkých! V tomto článku vám chceme predstaviť študentskú organizáciu, ktorej sme hrdými členmi. Ale poďme pekne poporiadku. Čo vlastne znamená skratka **IAESTE? The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience** – medzinárodná asociácia zabezpečujúca výmenu študentov pre získanie technických zručností. Inak povedané: študentom dávame **možnosť vycestovať do približne 80 členských krajín sveta**, kde môžu absolvovať odbornú stáž na akademickej inštitúcii alebo vo firme. Týmto spôsobom si obohacujú svoje jazykové a odborné znalosti, spoznávajú novú kultúru a mnohí z nich si nájdu medzi kolegami a stážistami priateľov na celý život. **Vďaka výmennému programu absolvuje odbornú stáž v zahraničí viac ako 5 000 študentov ročne**. Čo tak stať sa jedným z nich a vycestovať za novými zážitkami a skúsenosťami?

Čo teda robia členovia?
Sme partia nadšencov, ktorá si uvedomuje, že k ich budúcej kariére nebude stačiť len večné bifľovanie. Bude potrebné ponúknuť personalistom niečo navyiac, či už sa jedná o znalosti manažmentu, cudzieho jazyka, alebo pracovné skúsenosti zo zahraničia. Preto je našou prioritnou náplňou **zabezpečenie platených zahraničných stáží pre študentov technických vysokých škôl**. Okrem toho máme aj ďalšie projekty, ktoré sú v mnohých smeroch jedinečné, a častokrát „superíme“ s profesionálnymi poskytovateľmi podobných služieb, i keď sme „len“ študenti vysokých škôl bez potrebnej praxe.

Tak prečo by ste sa mali pridať?
IAESTE vám toho vie dať veľa. Záleží

na vás, čo hľadáte a chcete získať. Sú to nové skúsenosti? Kamaráti na celý život? Cestovanie a zlepšenie svojej angličtiny? Niečo, čo vás bude baviť? Pomoc iným? Priestor na realizáciu? Nech už je to čokoľvek, skúste sa pridať a nájsť to s nami!

A čo u nás môžeš robiť?
Organizovať pracovný veľtrh, vymýšľať nové projekty, venovať sa stážovému programu, pomôcť IT alebo grafike, vylepšiť marketing.

IAESTE sa nevenuje len stážovému programu. **Dvakrát ročne organizujeme pracovný veľtrh IAESTE Dni Prilezitosti!** Začali sme už v roku 1993 a teraz oslavujeme neuveriteľné 30. výročie. Je to prestížny a firmami obľúbený pracovný veľtrh konajúci sa priamo na pôde technických univerzít. Vďaka dlhoročným skúsenostiam sa veľtrh vyznačuje profesionálnou organizáciou a osobitným prístupom

s dôrazom na detaily. Čo ponúka študentom? Možnosť získať prehľad o pracovných možnostiach v odbore, porozprávať sa s HR-istami alebo priamo s odborníkmi a zistiť, aké vedomosti a zručnosti sa vyžadujú. Môžu si dohodnúť spoluprácu na bakalárskej či diplomovej práci alebo si nájsť full-time alebo part-time prácu podľa predstáv.

Ak máte záujem dozvedieť sa o nás viac, navštívte našu stránku iaeste.sk alebo nám napíšte na kosice@iaeste.sk.

Autor:
Laura Tomková

Summary:
The IAESTE Student Organisation offers students an internship opportunity to travel to eighty member countries around the world. Furthermore, it organises a job fair called IAESTE Opportunity Days, twice a year.

The Slovak First Private 5G SA Network Already in Operation

On June 21, 2023, the Slovak Telekom launched the first Slovak private 5G SA network together with partners SOVA Digital and Siemens at the Technical University of Košice, which opens new technological perspectives for the use in Industry 4.0. The private 5G SA network is a technology designed for usage in a closed ecosystem. In this case, Slovak Telekom installed it at the Technical University of Košice for testing and developing innovative solutions. Private 5G SA networks allow companies to set up their own communication ecosystems with high reliability and security. They are designed to provide reliable, high-speed connectivity essential for business-critical applications and services in industry, agriculture, energy, and other sectors. The private 5G SA network at the Technical University of Košice has become home to several solutions that will tackle many industry challenges. Students and staff will be able to encounter specific hands-on demonstrations at several departments within the TUKE campus. Each professional workplace will focus on a different type of application of the newest private 5G SA network, including professional staff who will continue to develop and implement these technologies in practice.

In total, more than ten functional models will be available for the professional public, for students or academics, and may become part of industrial use in the future. There are several functional models that can demonstrate the main benefits of a 5G technological solution in practice, such as a high number of connected devices, high transmission speed or low latency. All of them will serve as a practical demonstration of how the new technologies can contribute to Industry 4.0 in the future.

Author:
Editors of HALÓ TU

A Singapore Ambassador Visited the Technical University of Košice

On July 28, 2023, the Technical University of Košice was honoured by a visit of Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador of Singapore, Mr. Chay Wai Chuen, who was accompanied by Ms. Esther Lee from the European Section of the Ministry of Foreign Affairs of Singapore. After the introductory meeting, representatives of TUKE guided Mr. Chay Wai Chuen through several selected departments and laboratories of the University. The delegation visited the laboratories of the Department of Biomedical Engineering and Measurement, the Departments of the Faculty of Mechanical Engineering and USP TECHNICOM. The Ambassador saw the first Slovak hydrogen bus, which uses unique certified metal hydride-based hydrogen storage tanks developed at SJF TUKE for hydrogen storage. Afterwards, he had the opportunity to get acquainted with the first Slovak concept of a hydrogen car MH2, developed by SJF TUKE in cooperation with Matador Group. During the final discussion, the Ambassador expressed his interest in supporting the development of bilateral cooperation between TUKE and universities and research institutes in Singapore.

Author:
Editors of HALÓ TU

TUKE Again a Part of the European Researchers' Night

On September 29, 2023, a unique science festival will be held on the premises of Optima shopping mall, which is aimed to disseminate scientific knowledge and discoveries in an interactive way. The full-day programme offers inspirational scientific presentations, discussions, interactions with scientists and innovators, including an attractive stage programme.

Popularizing science has an incredible impact on society's development and may push the boundaries of human knowledge. Supporting young people in choosing a scientific career is a special goal. The 17th event edition focuses on two key topics. The first one is water – conservation, protection, purification, resource conservation, etc. The second topic of this edition is artificial intelligence – its role in advancing humanity and resolving the increasingly complex challenges the world has been facing (with consideration for potential risks).

Author:
Editors of HALÓ TU

The Faculty of Arts: Architecture from Malaysia

On August 9, 2023, the TUKE Faculty of Arts in cooperation with the detached workplace of the Faculty of Civil Engineering of TUKE in Taiwan organized a presentation of an architect and teacher Dr. Ungku N. Sonet from Taylor's University in Malaysia. The work visit was focused on the possibilities of cooperation in the field of contemporary architecture, urban and land planning, as well as potential mobility of students and teachers. The programme also included an academic lecture entitled "Malaysian Architecture: Historical Timeline", which was hosted at the premises of USP TECHNICOM, with online streaming. The participation of students and lecturers from the TUKE Faculty of Arts was accompanied by a couple of architecture students from Bhutan hosting at universities in Central Europe. The event proves the fact that international cooperation in creative sectors is not only important for the development of the region, but also for the university environment itself.

Author:
Ing. arch. Andrea Bočková, ArtD.

Illustration: "New Academic Year"
Author: Bc. Claudia Solomonová
5th grade
Space Design Studio
Department of Design
Faculty of Arts TUKE

The Quarter Century of the TUKE Faculty of Arts

The upcoming celebrations of the 25th Anniversary establishment of the Faculty of Arts at the Technical University of Košice will feature a few significant artistic professional events – an exhibition by Prof. Ladislav Čarný, an academic artist and long-term lecturer at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava, which will take place at the USP TECHNICOM. In addition, a large-format video mapping will be held on the Faculty of Arts' facade organised by the Department of Fine Arts and Intermedia during the Košice White Night 2023. Other notable activities will include a scientific conference at the TUKE University Library, hosted by the Department of Theory and History of Art. For the public, there will be an exhibition of artworks of the Department of Design students held at the University Campus Gallery, as well as an exhibition of the Department of Architecture held at the U Gallery (Kunsthalle / Hall of Art) in Košice. The programme of the 25th Anniversary celebration of the TUKE Faculty of Arts is planned from October 4 to 6, 2023. All are warmly welcome!

Author:
doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.

The Faculty of Arts Students Excursion in London

March 22 – March 25, 2023
Mgr. Gabriela Garlatyová, Ph.D., an Assistant Professor, the Technical University of Košice, Faculty of Arts, Department of Theory and History of Art, a Curator of the Maria Bartusová Archive in Košice

Participating students: Tamara Almášiová, Jana Andrejková, Zuzana Baková, Patrícia Čechová, Martina Jarinová, Ráchel Jutka, Viktória Kršiaková, Mária Maxová, Eva Mária Moleková, Sára Némethová, Jakub Staš and Lukáš Trón. Student excursions are one of the most important sources of knowledge and education for artists. The excursion to the exhibition of Maria Bartusová at the Tate (1936 – 1996) was intended to introduce her artwork to the students of the TUKE Faculty of Arts. The exhibition of the sculptor, who lived and worked in Košice, has appreciated her in an international context. In addition, it has been an essential and inspiring experience. The students were accompanied by Juliet Bingham, an exhibition curator, who conveyed the main ideas of the exposition (March 24). The excursion also included lectures given by G. Garlatyová on M. Bartusová's artwork and exhibition, which were delivered at the exhibition, as well as at the university grounds (May 17). Other programmes of the trip included visits to galleries such as the National Gallery, the Courtauld Gallery, the Tate Britain and the White Chapel Gallery. Furthermore, an exhibition by a Polish artist, Magdalena Abakanowicz, was also visited at the Tate Modern. The project, Excursions of the TUKE Faculty of Arts students to the exhibition of Maria Bartusová at the Tate Modern, was supported from public sources by the Slovak Arts Council, Bratislava.

Author:
Mgr. Gabriela Garlatyová, Ph.D.

u. fond
na podporu
umenia

Vitaj na pôde našej alma mater!

Vitaj na akademickej pôde Technickej univerzity v Košiciach! Nástup do prvého ročníka už máš úspešne za sebou a teraz ťa čaká cesta plná nových poznatkov, skúseností, ale aj nezabudnutelných zážitkov. Ak tvoje prvé kroky povedú do hlavnej budovy TUKE na Letnej 1/9, neprehliadni na jej prízemí **iCUBE – Študentské informačné a poradenské centrum TUKE**. Toto centrum zastrešuje aj **e-shop TUKE, predaj skript** či **straty a nálezy v rámci univerzitného kampusu**. Ďalším z highlightov je nesporne **Univerzitná knižnica TUKE**, v ktorej okrem štúdia či trávenia voľného času medzi prednáškami a cvičeniami môžeš využiť napríklad aj služby copycentra. Občerstvenie v podobe kávy či snackov poskytuje Libresso, ktoré taktiež sídli na prízemí Univerzitnej knižnice TUKE. Pri orientácii v areáli TUKE ti môže pomôcť napríklad aj **ilustrovaná mapa univerzitného areálu**, ktorú nájdeš na zadnej strane tohto časopisu. Nezabudni si tiež overiť, kde sa nachádza študijné oddelenie, kde v rámci areálu TUKE je možné získať na obed (**Študentské domovy a jedálne TUKE, bufety**) a kde sídli **Ústav výpočtovej techniky** (Němcovej 3), kde si budeš každoročne chodiť predlžovať platnosť svojho preukazu ISIC. V prípade, ak by si svoj **voľný**

čas chcel/a tráviť aktívne, TUKE ponúka **široké spektrum športových a kultúrnych aktivít**, stačí si len vybrať. Bohatá paleta príležitostí sa ďalej otvára aj vďaka **študentským organizáciám** a možnostiam **štúdia v zahraničí**. Naša univerzita, samozrejme, poskytuje podporu aj pre študentov so špecifickými potrebami (**Bezbariérové centrum TUKE**) a v prípade potreby je možné kontaktovať aj **Centrum sociálno-psychologickej podpory TUKE**. V závere máme pre teba ešte **checklist**, ktorý ti pomôže nielen s úspešným onboardingom, ale aj s plavbou v mori vysokoškolského vzdelávania. Stačí nasnímať QR kód na konci tohto článku. Prajeme ti úspešný štart do nového akademického roka!

Autor:
redakcia HALÓ TU

Summary:
The article provides an overview of introductory information for new students of the TUKE.

Checklist pre nového študenta / New student's checklist

HALÓ TU, číslo 1, ročník 32

Vydáva Rektorát Technickej univerzity v Košiciach, Letná 1/9, 042 00 Košice-Sever.
September 2023. 40 strán.
Najbližšia uzávierka: 6. 11. 2023
Web: halotu.tuke.sk
Kontakt: halo.tu@tuke.sk
ISSN 2585-979X
Tlač: VIENALA, s. r. o.
Náklad: 500 ks
Papier: Arctic Volume White 115 g/m²
Obálka: Arctic Volume White 200 g/m²
Písma: Camber [Emtype Foundry]
Normatica & Normatica Display [CarnokyType]

Redakcia:

prof. Ing. Peter Mésároš, PhD.
šéfredaktor
rektor Technickej univerzity v Košiciach

prof. Ing. Juraj Gazda, PhD.
prof. Ing. Ivo Petráš, DrSc.
Dr. h. c. prof. Ing. Miroslav Kelemen, DrSc.
prof. Ing. Ján Piteľ, PhD.
Ing. Rastislav Ručinský, PhD.
doc. Ing. Marcel Behún, PhD.

Ing. Adriana Tóthová
Ing. Jakub Palša, PhD.
Ing. arch. Eva Adamčíková
Mgr. art. Eva Jenčuráková, ArtD.
redakčná úprava, sadzba, dizajn

Ing. Róbert Klik
titulka

Mgr. Andrea Fedorová
anglický preklad

—
Redakcia si vyhradzuje právo na krátenie príspevkov. Nepredajné.

Psychologické, sociálne a kariérové poradenstvo

- ✓ Pre všetkých študentov a učiteľov TUKE
- ✓ Bezplatné
- ✓ Dôverné

 CSPP TUKE

Centrum sociálno-psychologickej podpory
Technickej univerzity v Košiciach

Vysokoškolská 4, 2. poschodie, dvere č. 258

✉ radka.copkova@tuke.sk

📘 Centrum sociálno-psychologickej podpory TUKE

📷 @cspp_tuke

☎ +421 905 754 550

